

MOTRIŠTA

Danas, umjesto razmišljanja o tome kako neki od nas ne razumiju demokraciju, ili smatraju druge Hrvate, koji možda misle drugačije od njih neprijateljima – dajmo da proslavimo zajedništvo i društveni rad! Danas mi je jedan visoki čelnik HDZ-a rekao jednu rečenicu koju naprosto moram s Vama podijeliti: "Neki ljudi su naši politički protivnici, ali nisu naši neprijatelji!" Mislim da je to baza svega – ne slažemo se koji puta u mišljenju, ali ostajemo zajedno, jer jedna je Hrvatska, koja nas treba i radimo za dobrobit naše Domovine, i onih kojima treba naša pomoć.

U razgovorima koji puta komentiramo kako smo se primirili, kako više ne radimo, kako se ništa ne događa u našoj zajednici, i često puta čelnici naših udruga naprosto očajavaju, jer gorore "zajednica je u stagnaciji". Kako sam ja u ovom "novinarskom" poslu, shvatila sam koliko smo u krivu kad govorimo da nam je zajednica umrtnjena i sama sebi sam rekla da bi trebalo malo bolje promisliti, pogledati oko sebe i tek onda nešto tako nepromišljeno reći.

Jer, naša zajednica je vrlo aktivna, dapače – u doba kad smo nekako zbunjeni događajima u Hrvatskoj, većina naših udruga i društava ne prestaje s radom. A taj rad nije nimalo lak, i uzima vrlo mnogo vremena svakom onome tko u njemu sudjeluje.

Ovo ljeto je bilo izvanredno aktivno za našu zajednicu – bili su organizirani razni događaji, od 25. Festivala folklor, Velika Gospa, razni drugi piknici raznih društava, hodočašće u Midland, Carasauga, bicikljada, 35. nogometni turnir, itd.

Da li je itko od vas shvatio koliko je trebalo biti pripremljeno za Veliku Gospu? Na proslavu u Father Kamber park u Mississaugi došlo je tisuće i tisuće ljudi. Za sve te koji su došli trebalo je pripremiti hranu, ubirati ulaznice, dočekivati, peći 98 odojaka i janjaca, rezati sve to vruće meso, prodavati kolače, paziti na red, brinuti za parkirališta – dah ti naprosto zastane koliko posla je to bilo, a taj posao su obavili dragovoljci iz župe Naše Gospe Kraljice Hrvata. I onda se ne radi?

A rad u našoj zajednici nikada ne staje. Pogledajte samo oko sebe – svaki tjedan nešto se događa, ne samo obične zabave ili piknici, već i upravo nevjerojatno velike i značajne priredbe, ne samo za našu zajednicu, već i za Kanadu. Da vas prisjetim – Dorin golf turnir, Folklorni festival, Carasauga, Karabram, hodočašće u Midland, nogometni turnir! Neki organizirani događaji su manji, neki veći, ali sve se nekako poklapa i rad ne prestaje.

Gotovo svaka udruga, bila mala ili velika, mlađa ili starija, radi nešto. Recimo, naši penzioneri – njihova udruga, koliko god da je mala, čvrsta je i vrlo potrebna svojem članstvu, i kako je čelništvo svjesno toga, oni sve rade da se njihovi članovi ne osjete sami, da budu "potrebni", da se nalaze. Njihov predsjednik s ponosom govori o ljudima iz udruge, koji su toliko dali za druge, da sami ni ne osjećaju teret koji nose. HDZ ima svoj "Zajedništvo četvrtkom", AMCA redovno izdaje svoj "Gaudeamus", koji iziskuje jako mnogo vremena za mnoge dragovoljce. Treba samo malo pogledati zavičajne fondove – Slavonski, Karlovački, Zagorski, i sve druge razne male i velike udruge – i najednom shvatiš kako rad nije prestao, već se samo promijenio.

Pred neko vrijeme razgovarala sam s jednom čelnicom iz Bramptona, gđom. Ružicom Kokošarević, koja mi je rekla kako namjerava prestati raditi, "jer umorna je i treba se posvetiti obitelji bar malo". Jasno, da joj ja uopće nisam povjerovala (o tome da će prestati, ne o umoru), i kad smo razgovarali idući puta priča je bila potpuno drugačija. Razni ljudi se kunu tu i tamo da ih više ne ćemo vidjeti, no ipak se pojavljuju i dalje, jer čini se da vas taj društveni rad gura dalje i dalje – ude ti pod kožu, koliko god da je naporan s vremena na vrijeme, jer konačno shvatiš da činiš dobro!

Nekima od nas nije dovoljan samo jedan posao, pa radimo čak u dvije ili tri udruge vrlo uspješno. Kad sam bila na pikniku HBZ jedne subote razgovarala sam s gđom. Hajsan, koja mi je rekla da nakon ovog piknika članovi folklornog ansambla "Hrvatska" Mississauga odlaze u jednu dvoranu, gdje su dobili dozvolu za organiziranje binga. Ja sam s njom razgovarala oko podneva, pred njom je bio cijeli piknik HBZ, čiji je član i veliki radnik, baš kao i njen suprug, i onda još noć za bingo?! I mi kažemo da se ne radi? Bolje da si jezik drugi puta pregrizemo kad kažemo nešto tako nepromišljeno.

No, koliko god da se radi, nije dovoljno. Nije dovoljno političkog rada – posebno političkog rada, jer tu zaista šepamo. Neki od nas nešto malo rade, ali to su uglavnom pojedinci, udruge već nešto manje, a taj rad je tako potreban! Kad čitate novine upravo vas "fraz" uhvati od gluposti i izmišljotina. Recimo kad je u Globe and Mail-u jedan kanadski mirotvorac izjavio kako su ih Srbi "prešli" jer su im u boksitnoj smjesi koju su im prodali podvalili mnogo ljudskih izgorjenih ostataka, otpada, smeća, izmeta itd. Ja sam se tresla kad sam to čitala, jer ti mirotvorci nisu pitali čije su to kosti i čija su to izgorjena tijela koja su tako zaudarala u tom boksitnom otpadu. No, mi na to nismo reagirali – nema više takvog rada!

Iako sam do sada spomenula par imena, teško je spomenuti sve one koji zaslužuju da se o njima zna, jer toliko daju od sebe. Kako i sama radim u zajednici, svjesna sam da niti jedan od tih ne traži hvalu niti svoje ime u tisku, jer najveća hvala je svakako uspjeh akcije koju ste pomogli organizirati. Govorili su mi kako su Slovenci bili ljubomorni na našu zajednicu, koja je tako dobro "štimala" za cijelo vrijeme rata, i toliko učinila za Domovinu. Mislim da Slovenci, ali i druge nacije, mogu s pravom biti ljubomorni na nas – jer rijetko koja zajednica tako voli svoju Domovinu, i toliko mnogo daje kad god zatreba. Tko zna, možda bi se i domovinska Hrvatska mogla ugledati na našu torontsku zajednicu, na sve te marljive i tihe ljude kojima nije teško satima stajati u vrućini kraj mesa, rezati vruće meso, biti s djecom na vježbama folklor sa-tima i satima, trenirati male i velike nogometu, narodnim plesovima, tamburicama itd – i to sve u svoje slobodno vrijeme, sve samo za smještak i zadovoljstvo zajednice, i boljitak Domovine. Ako se negdje sledi ona Kennedijeva uzrečica "Ne pitaj koliko Domovina može učiniti za Tebe, već koliko ti možeš učiniti za Domovinu", to je svakako ovdje kod nas, u Torontu, Mississaugi, Bramptonu, Oakvillu, Norvalu, ali i Thornhillu, Oshawi, Hamiltonu, Londonu, Kitcheneru, St. Catherinsu i gdje god Hrvati žive po Ontariju.

Tako ja mislim.

Nalepistina

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal

(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

**Čitajte u
ovom broju :**

☐ **Prvo hrvatsko
veleposlanstvo
u Kanadi!**

☐ **Budiša I Račan
U Kanadi**

☐ **HDZ i Šestorica
nisu postigli
dogovor**

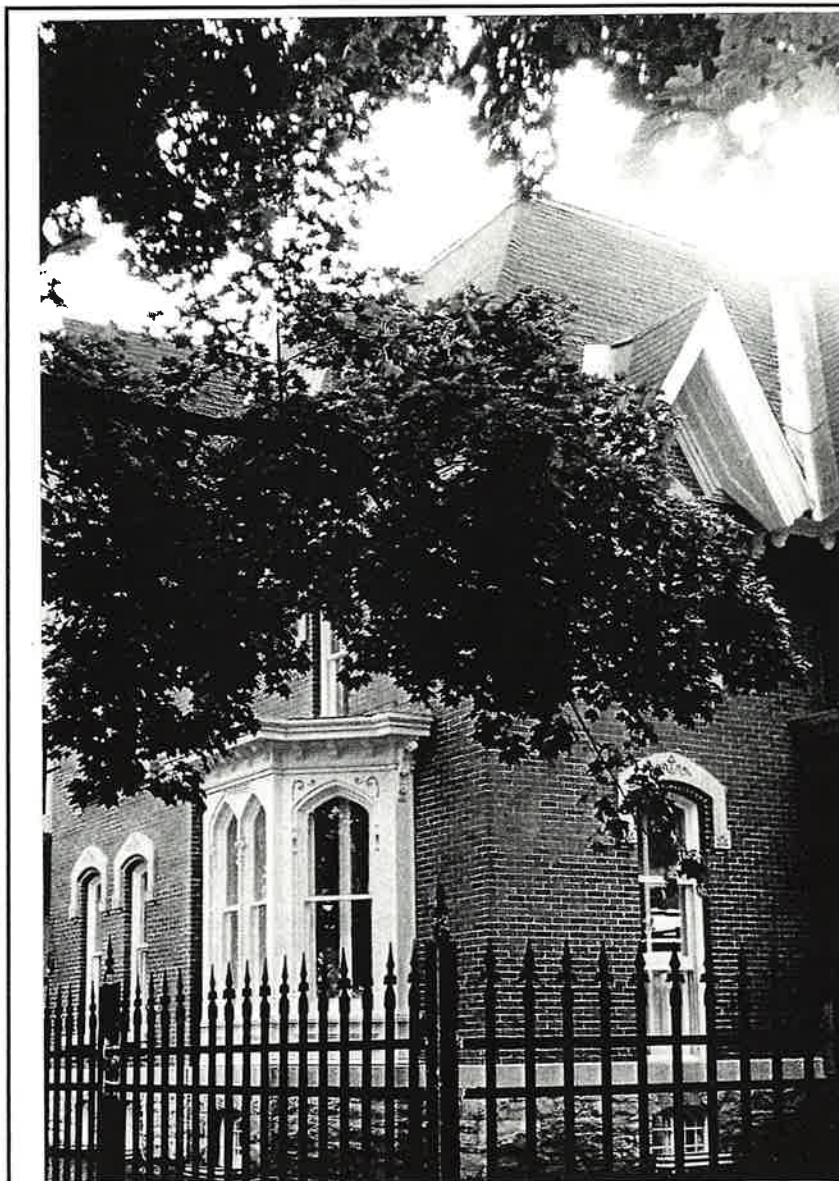
☐ **Dinko Šakić
osuđen na 20
godina zatvora**

☐ **Šoderica -
Podravsko more**

☐ **Šestinske pralje**

☐ **Vukovar, devet
godina kasnije**

I drugo....

Pogled na zgradu Hrvatskog veleposlanstva u Ottawu

Hrvatska

ISKRA

(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:

Ing. Vlado Benković, dr. Darko Desaty,
Jozo Mišetić, ing. Slavko Butković,
dr. Davorka Križaj-Kapljic, Vlado Đurić,
Stanislav Batan Dodig

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Telephone • Telefon :
(905) 738 - 0053
Fax :
(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja
Pretpata :
\$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.

Pretpata na "ISKRU" može se
učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates for 1999.

1/4 page - \$ 100.00 per issue
+ 20 gratis issues
\$ 1,000.00 yearly
\$ 500.00/six months
1/3 page \$ 50.00 per issue
+ 15 gratis issues
\$ 600.00 yearly
\$ 300.00 /six months
1/8 page (business card)
\$ 25.00 per issue
+ 10 gratis issues
\$ 500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

"Hrvatska ISKRA" Broj 44. 15. listopada, 1999

Sadržaj

Pismo urednice	2	Šakic osuđen na 20 godina zatvora.....	12
Vijesti iz Toronta	3	Reagiranj prijatelja.....	12
Vijesti na hrvatskom.....	4	Indicted for war crimes, then what?.....	13
Vijesti na engleskom	5	Lustracija u post-komunističkim zemljama.....	14
Otvorenje hrvatskog veleposlanstva.....	6	Narod ima pravo na istinu, Lj. Štefan.....	15
Budiša i Račan u Ottawi.....	7	Mojim očima (i srcem).....	16
Prosvjedi protiv Račana i Budiše neprimjereni.....	7	Zagreb od vugla do vugla.....	17
Nikakve veze s prosvjedima, M. Sopta.....	7	Vremeplov.....	18
Sve o izborima.....	8	Vukovarska vina, fiš i dobra fešta.....	18
U Hrvatskoj 1,12 umirovljnika.....	9	Šoderica, podravsko more.....	19
Ratna šteta 236 milijardi kuna.....	9	Mati zemlja Međimurje.....	20
Uzvojen HDZ-ov prijedlog Zakona o PDV-u.....	9	Khevenhiller, Krleža.....	20
Počela isplata uloga do 50.000 kuna.....	9	R. Maric, Vukovar - devet godina poslije.....	20
Mirovinsko osiguranje pred slomom.....	9	Hrvati do Amerike prije Kolumba i Vikinga?.....	21
Probijen tunel sv. Rok.....	10	Šestinske pralje.....	21
Croatia-a health food oasis.....	10	Good news.....	21
Jadrano-jonska autocesta.....	10	Događaji u našoj zajednici.....	22
Nestao Janez Gajšek.....	11	Vaša pisma i reagiranja.....	23-24
Hrvati u Srijemu.....	11	Dr. D. Križaj-Kapljic, Grlice.....	24
Što EU očekuje od Srbije?.....	11	Hrvatska na pragu 2000, V. Đurić.....	25
Na granici prema Crnoj gori.....	11	Vaše zdravlje, dr D. Desaty.....	26
		Štednja za visoko obrazovanje, S. Dodig.....	27
		Motrišta.....	28

Urednica piše:

Dragi čitatelji,

Vjerojatno se i vi osjećate kao i ja: žalosni zbog rezultata utakmice u Zagrebu, jer očekivali smo više. No, kako se kaže, lopta je okrugla i to se mora prihvatiti. No, u meni buni, jer sam uvjerena sam da je previše rečeno prije utakmice, bez razmišljanja! Bolje bi bilo da su i igrači i treneri šutjeli i igrali dobro - to je sve što smo od njih očekivali. Ovako, treći na svijetu izgubili od onih koji nisu došli u finalne borbe SP? Žalosno, a žalosnije je to što su se naši navijači u Kanadi potukli sa srpskim navijačima u gradu, te smo slušali o "ugly incident" na radio postaji AM 680 ili čitali u novinama!

No, ima i dobrih vijesti: naš glumac Goran Višnjić se sve više penje u svijetu glume. Ako ne gledate ER, vrlo popularnu TV emisiju, svakako pogledajte - vidjeti ćete Gorana! Moja TV je u kvaru, pa nisam imala sreću vidjeti emisiju o kojoj svi govore. Kasno uvečer nazvala me je dr. Davorka Križaj-Kapljic, uzbuđena, i ispričala mi kako je PRVI PUTA do sada neki glumac rekao da je iz Hrvatske, a onda u drugoj emisiji MOLIO NA HRVATSKOM! Kako dr. Križaj govori: "To nije moguće opisati kako sam se ja osjećala kad sam ga gledala kako moli na hrvatskom!"

Mnogo se događa u našoj zajednici: počeli su jesenski banketi, pripreme su za novogodišnje dočinke (gdje ćete Vi dočekati 2000. godinu?). Nemoguće je sve staviti u novine, pa ćete i ovaj puta vidjeti samo jedan dio našeg života. No, smatrala sam da ste znati što je rečeno na tribini s I. Račanom i D. Budišom, pa vam u prilogu ovom HRVATSKOJ ISKRI donosimo kompletan prikaz, onako kako je moja vrpca snimila. Par riječi nedostaje, ali to su zaista tek 2-3 riječi, koje su izgubljene u okretanju vrpce. Jasnno, komentare publike nismo davali, jer mislim da to nije nužno.

Pišem ovo pismo na sam Thanksgiving u bolnici kraj moje mame, koja nije ništa bolje. Nažalost, Alzhaimerova bolest je takva. No, možda baš zbog njene bolesti, sada kad tako cijenim svaki slobodan tren, svako prijateljstvo i svaki cvijet - mislim da mirno mogu reći da na ovaj dan, za mene jedan od najljepših dana, zahvalna sam iz sveg srca na svemu što mi se dogodilo, ili će se dogoditi, a posebno za ljude oko mene. Život je čudan, i koji puta se čini kako nije fer, no tko zna, da bi možda shvatili koliko mnogo imamo - koji puta mora se nešto i izgubiti. Čovjek ima toliko u životu i koji puta nije dovoljno zahvalan za sve što mu je Bogom dano, jer upravo ne vidi koliko je bogat. Zahvaljujući bolesti u mojoj obitelji, ja znam svoje bogatstvo - svoju obitelj, prvenstveno mog supruga, djecu i unuke, moje prijatelje, moju domovinu i našu HRVATSKU ISKRU. Mislim da je to više nego bogatstvo - to je sreća!

Valentina

Štednja za visoko obrazovanje

Ne bez razloga nakon uvodnih članaka o financijskom planiranju odabrao sam kao prvu i najznačajniju tematiku planiranje obrazovanja. Samo adekvatnim obrazovanjem velikog dijela naše zajednice možemo uzdići nivo našega naroda ovdje u Kanadi. Pojedinačno cijenit će nas isključivo po znanju, pameti i umijeću, a kao narod počet će uvažavati samo onda kada to pojedinačno dovedemo do nivoa prosjeka. Troškovi visokog obrazovanja se povećavaju dramatično, dok u isto vrijeme dohodak raste značajno sporije, ukoliko uopće raste. Procjep između troškova obrazovanja i dohotka je u stalnom porastu. Obitelji nalaze da je sve teže i teže financirati obrazovanje djece iz kurentnog dohotka. Istovremeno, većina roditelja realizira da je univerzitetско obrazovanje kritično za budućnost njihove djece.

Ovi trendovi znače da je sve više i više značajno za roditelje da otpočnu što ranije planiranje za obrazovanje njihove djece. Većina roditelja želi da njihova djeca idu na koledž ili sveučilište. Za to postoji valjan razlog. Skorašnji izvještaj kanadske statistike ukazuje da oni s visokim obrazovanjem imaju tri puta veće šanse da se zaposle, nego oni sa srednjom školom (high school). Ekonomski trendovi ukazuju da se potražnja za radnicima s koledžom i sveučilištem stalno povećava, dok se poslovi za nedovoljno obrazovanim (treniranim) kadrovima stalno smanjuju. Od 1990. do 1994. bilo je kreirano 957.000 poslova koji su iziskivali visoko obrazovanje (post secondary schooling), dok u isto vrijeme bilo je eliminirano oko 830.000 poslova koji su iziskivali niže obrazovanje - trening.

Cijena sveučilišnog obrazovanja dramatično raste. Danas, da bi poslali dijete u U.S.A na studije, trebate platiti više od US \$ 20,000 na godinu dana samo za upisninu! Troškovi ovakove veličine i poslije korištenja najboljeg financijskog plana i izvora financiranja postaju nedostižni za većinu ljudi. Radi vašeg uvida dajem vam sljedeću tabelu, koja pokazuje prosječan trošak obrazovanja za školsku 1997-98 godinu (trošak jedne godine za jedno dijete):

	Upisnina	Smještaj-Ishrana
1997/98		
Kanada	\$ 2,438	\$ 4,273
US Public	US\$ 3,111	US \$ 4,361
US Private	US\$ 13,664	US \$ 5,549

Dali ste zagrlili prijatelja danas?

VTC Vancouver Telephone Company
Telefonirajte po najnižim cijenama do sada !

Croatia 46 per min

Bosnia & Hercegovina \$49

Germany \$18 - Italy \$24 - Greece \$43

Australia \$19, Philippines \$52

Niske cijene i za ostale zemlje!

Finka Pralas, Tel: (toll free) 1 - 877 ☺ 540-9821

*Govorimo hrvatski Fax: 1-877- 540-9823

Sources of US statistics: The College Board, Annual survey of Colleges, 1997/98

Povećanje samo upisnine na sveučilište uveliko je nadmašilo inflaciju u posljednjoj dekadi. Federalna i provincijska vlada također su drastično reducirali isnos javnog financiranja raspoloživog za visoko obrazovanje. Ovo samo po sebi govori koliko je kritična potreba ranog financijskog planiranja.

U želji da uspostavite obrazovni fond, vi ćete željeti razmotriti trenutnu obiteljsku situaciju, osnovne troškove visokog obrazovanja, te različite izvore financiranja. Planiranje za obrazovanje je naprosto jedan obiteljski cilj, koji treba biti integriran s ostalima kao napr. adekvatno životno i ostala osiguranja, pripremanje za mirovinu, rukovođanje dugovima, kao i trošenje u slobodno vrijeme. Vi trebate plan koji će preuzeti kontrolu nad svim aspektima vaše financijske situacije. Počinjući rani štedni program, vi možete smanjiti financijske stresove koje mnoge obitelji doživljavaju kada pokušaju financirati obrazovanje i mirovinu istovremeno. U stvari vi imate dvije mogućnosti: da dođete do potrebnog novca za financiranje obrazovnog plana, bilo da uvećate dohodak, ili da umanjite troškove. Čudesne formule, bez žrtvovanja na žalost, nema. Dakle, vi se možete opredijeliti da radite dodatno i zaradite novac, ili da razmotrite mogućnost reduciranja vaše potrošnje kao odmor, putovanja, renoviranje kuće, dobrovoljnih priloga, zabave, te slične stavke.

Na kraju mislim da će nam svima biti od koristi slijedeće dvije rečenice koje sam čuo od svoga kanadskog kolege. U stvari, to je savjet koji on daje svojoj mnogobrojnoj klijenteli. Ukratko, to izgleda ovako: "Ukoliko planirate da uštedite što je ostalo u višku na kraju mjeseca, nakon što ste poplačali sve, vi nikada nećete uštedjeti ni penziju. Najuspješnija i najjednostavnija strategija rukovanja novcem je prvo staviti dio svog dohotka na štednju, te nakon toga potrošiti ostalo."

Tko zna, ako nakon čitanja ovog članka razmišljate o tome kako stojite Vi i Vaša obitelj, kontaktirajte me na tel (905) 281-9019 I (416) 221-1539.

Stanislav (Batan) Dodig

ŠTO POJEDEMO TO I JESMO!

Otac medicine, stari grčki liječnik Hipokrat (460. - 370. god. prije Krista), je vjerovao da je cilj liječništva u tome da pojača snagu bolesnika pomoću odgovarajuće prehrane i higijenskih mjera, a da su drastični postupci liječenja potrebni tek kad simptomi bolesti to traže. Njegova je poznata uzrečica bila: "Neka hrana bude tvoj liječnik!"

Moderna medicina također tvrdi da je ispravna ishrana potrebna za održavanje dobrog zdravlja kao i za sprečavanje bolesti. Preventiva je temelj suvremenog i naprednog liječništva.

Sjetimo se samo naših baka i majki koji su nam nudili vruću pileću juhu kad smo bili prehladeni. Nedavno su istraživači pronašli da pileća juha sadrži *cistin*, jednu amino kiselinu koja prorjeđuje sluz i time ublažuje upalu nosne sluznice.

To otkriće je samo jedno od mnogih koji ukazuju na blagotvorne učinke hrane. Svakim danom znanstvenici proširuju naše znanje o sastojcima hrane koji mogu poboljšati zdravlje svojom ulogom u sprječavanju ili liječenju raznih bolesti.

Ne smijemo smetnuti s uma da je osnova ispravne prehrane u raznolikoj i uravnoteženoj hrani: u prvom redu voće i povrće, a zatim cjelovite žitarice, mahunarke, orasi, nemasno (krto) meso i mlijeko, riba, jaja - konzumirano u umjerenim količinama da bi se izbjegle suvišne kalorije. Osim toga ne smijemo zaboraviti da je veoma korisno za zdravlje popiti 6 - 8 čaša vode tokom dana.

Trebamo jesti ispravnu hranu u svakoj prilici, a da bi ona mogla imati blagotvorni učinak. Ne postoji jedna "čarobna zdrava hrana", koja bi mogla zamijeniti svu ostalu "lošu nezdravu hranu" kao i fizičku neaktivnost pojedinaca.

Evo jednog primjera zdravog, ukusnog, raznolikog i dobro usklađenog obroka: Pizza s korom od punog zobenog brašna, koja na vrhu ima umak od rajčice, sojin sir (tofu), brokule, sardine i svježe nasjeckani češnjak, te uz to čaša crnog vina. Iza toga jela dolazi polumasni jogurt s brusnicama i borovnicama i na kraju običan čaj.

Slijede opširniji opisi nekih živežnih namirnica i njihovih prehrambenih korisnosti za zdravlje pojedinaca.

Rajčice (paradajz) sadrže *likopen*, jedan prirodni spoj sličan beta-karotinu, koji ima ulogu antioksidansa u borbi protiv raka. Začudujuće je da organizam lakše koristi likopen iz kuhanog sosa, paste, kečapa ili soka nego iz sirovih rajčica. Istraživač dr. Venket Rao na sveučilištu u Torontu je 1997. potvrdio svojom studijom da dvije čaše (540 ml) soka od rajčice uzete dnevno mogu sniziti rizik od raka na prostatu i srčanih oboljenja.

Osim ostalih poželjnih sastojaka u rajčicama ima vitamina A i C, kalija i željeza. Likopena ima i u ružičastom grejpfrutu, crvenim paprikama, guavi, lubenici, suhim marelicama i šipku.

Brokula (broccoli), kao i ostalo povrće iz reda krstašica, kao što su kupus, kelj, prokulica i cvjetača sadrži *sulforafan*, jedan prirodni spoj koji stimulira enzime s protutumomim svojstvima. Studije provedene na Cornell univerzitetu su pokazale da dijeta od brokula može smanjiti učestalost raka dojke, debelog crijeva, mokraćnog mjehura i pluća (čak i kod pušača).

Brokule su također bogate na antioksidansima, kao što su vitamini C, E i beta-karotin, koji se u organizmu pretvara u vitamin A. Antioksidansi neutraliziraju slobodne radikale, nus-proizvod oksidacije tvari u organizmu. Slobodni radikali mogu oštetiti stanice i time djelovati na stvaranje zloćudnog tkiva.

Sardine i druge ribe kao haringa, skuša (mackerel), tuna, losos (salmon) i pastirva sadrže *omega-3 ulje*, koji je prirodni zaštitnik srca. Unatoč jednoj studiji objavljenoj u NEJM-u 1995., koja nije našla vezu između umjerene potrošnje ribe u prehrani i

smanjenog broja srčanih bolesti, većina stručnjaka još uvijek predlaže da se riba jede barem tri puta tjedno. Ulja iz tih riba, koja sadrže omega-3 masne kiseline, podižu razinu "dobrog" kolesterola u krvi, a snižuju razinu "lošeg" kolesterola i time pomažu spriječiti srčani napad i moždanu kap. Navodno da one ublažuju i bol od reumatičnog artritisa zahvaljujući prisustvu jedne aktivne komponente, tzv. eikosapentaenoične kiseline.

Češnjak sadrži *alicin*, kemijsku tvar koja se oslobađa kad se svježi češnjak zdrobi ili žvače. Smatra se da je učestalost raka želuca kod stanovništva Kine i Italije smanjena zbog toga što se u tim zemljama tradicionalno u jelima rabi mnogo češnjaka. Jedno je sigurno da češnjak ubija štetne bakterije, ali ostali mnogobrojni djelotvorni učinci na zdravlje, koji se pripisuju "čudotvornom" bijelom luku, još nisu sa sigurnošću dokazani. Navodno da smanjuje kolesterol i krvni tlak. Lakše ga je progutati pomješanog s medom ili jogurtom.

Sojin sir (tofu) kao i ostali produkti od soje sadrže *genistein*, jedan prirodni spoj koji djeluje protiv stvaranja tumora i *lignane* koji blokiraju efekte estrogena prilikom rasta nekih tumora. To je vjerojatno razlog smanjenom broju slučajeva raka debelog crijeva, dojke i prostate kod ljudi koji troše sojine proizvode.

Sojin sir ide odlično s friganim (stir-fry) jelima, raznim salatama, kao i umacima za tjestenine. SO GOOD sojino mlijeko je izvrstan nadomjestak za mlijeko. U uputama za pečenje jedna četvrtina pšeničnog brašna može se zamijeniti sojinim brašnom.

Crno vino sadrži *resveratrol*, jedan prirodni sastojak kožice grožđa, koji je usporio rast tumora u pokusima na miševima. Studije na ljudima su pokazale da crno vino konzumirano u umjerenim količinama (jedna do dvije čaše dnevno) može spriječiti bolesti srca i krvnih žila. Veće količine vina i alkohola mogu prouzrokovati visok krvni tlak i mogućnost moždane kapi.

Brusnice (cranberry). Stručnjaci već godinama preporučuju da ljudi koji pate od infekcije mokraćnih puteva popiju dnevno pola litre soka od brusnica. Do sada se mislilo da kiseline u tim bobicama istjeruju bakterije, međutim danas se znade da prisutni prirodni antibiotik, tzv. *anthocyanin*, zapravo sprječava bakterije da rastu na stijenci mokraćnog mjehura.

Brusnice i borovnice su dobar izvor C vitamina, a mogu se jesti kao ukusan dodatak cereelijama, pečenim kolačima i slično.

Čaj sadrži *flavonoide*, prirodne antioksidanse, pa može služiti kao dopunski izvor tih djelotvornih tvari. Neka istraživanja su pokazala da čaj ima zaštitna svojstva protiv raka usta, želuca, crijeva i pluća. Čaju se pripisuje i moć smanjenja bolesti srca i krvnih žila.

Dok je crni čaj (tzv. "ruski čaj") napravljen od fermentiranog lišća biljke *cammelia sinensis*, zeleni čaj (tzv. "kineski čaj") nije fermentiran, ima svjetlozelenu boju i delikatan okus. Oba čaja imaju slične zdravstvene beneficije, no neki tvrde da je zeleni čaj zdraviji zbog prisutnih katehina, tvari koje štite srce. Crni čaj sadrži teofilin, prirodni bronhodilator, koji pomaže astmatičarima da lakše dišu. Oba čaja, normalno skuhanu, imaju dva do tri puta manje kofeina nego crna kava, pa se čaj smatra zdravijim pićem od kave.

Biljna vlakna. Povećana potrošnja povrća, voća i neprerađene žitarice (cijelo ili smrvljeno zrno), s obiljem vlakana i vitamina dokazano smanjuje rizik od raka želuca i debelog crijeva. Nепrobavljiva vlakna i celuloza vežu vodu, te stvaraju masu koja potiče ubrzani prolaz sadržaja kroz crijeva. Na taj način je smanjen doticaj crijevne sluznice sa štetnim tvarima i time mogućnost njihova kancerogenog djelovanja, što uvelike smanjuje rizik od raka.

Ovaj članak je napisan povodom Svjetskog dana prehrane, koji se obdržava 16. listopada 1999.

Dr. Darko Desaty

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 44, 15. X, 1999

Vijesti iz Toronta

SVIM HRVATSKIM ŽUPAMA, UDRUGAMA, KULTURNIM, PROSVJETNIM I ŠPORTSKIM DRUŠTVIMA, SVIM HRVATSKIM MEDIJIMA, TE HRVATICAMA I HRVATIMA U KANADI

Zgrada Hrvatskog veleposlanstva, na adresi 229 Chappel Street u Ottawi, bit će svečano otvorena 14. studenog 1999. godine, a otvorenju će predhoditi i druge svečanosti.

U PETAK, 12. STUDENOG 1999. G. u dvoarni Croatia Banquet Hall u Mississaugi održat će se svečana večera u sklopu koje će biti koncert skladbi hrvatskih i stranih skladatelja u izvedbi pjevačice gđe. Cynthia Hansell Bakić, te kvarteta sa Sveučilišta McGill iz Montreala.

U NEDJELJU, 14. STUDENOG 1999. G. svečano ćemo otvoriti zgradu Veleposlanstva u Ottawi uz blagoslov, hrvatsku pjesmu, te otvorenje izložbe suvremenih hrvatskih umjetnika na temu "More".

Iskreno se nadamo da će na ovim svečanostima pribivati i radovati se otvorenju zgrade Veleposlanstva, zajedno s nama i našim kanadskim i hrvatskim gostima, što veći broj hrvatskih iseljenika u Kanadi. Naša nova zgrada u Ottawi predstavljat će sve Vas i dragu nam Hrvatsku Domovinu na najbolji mogući način.

Većinu sredstava za kupnju, obnovu i izgradnju Hrvatskog veleposlantsva u Kanadi ste skupili Vi, iseljenici, članovi hrvatske zajednice u Kanadi, potaknuti svojom ljubavlju prema Domovni i svojim nacionalnim ponosom i kao takva ona je Vaš poklon Domovini Hrvatskoj.

Stoga Vas, drage Hrvatice i Hrvati, od sveg srca pozivam da nam se pridružite 12. studenog u Mississaugi na svečanoj večeri i 14. studenog na otvorenju zgrade Hrvatskog veleposlanstva u Ottawi. Za sve obavijesti možete se obratiti na Hrvatsko veleposlanstvo u Ottawi (tel:613-230-7351) ili Generalnom konzulatu u Mississaugi (tel: 905-277-9051).

Veseleći se našem skorom susretu, srdačno Vas pozdravljam i želim Vam svako dobro

Vaš,

Andrija Jakovčević
Veleposlanik

Prijatelji, AMCA-ši bračni par Dunja i Joško Barbetti

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 44, 15. X, 1999

Još jedna lijepa gesta!

Svi znamo da smo pred vrlo kratko vrijeme naglom smrću izgubili dobrog nam prijatelja, vrlo poznatu, vrijednu i prominentnu članicu naše hrvatske zajednice, gđu. Nevenku Herak. Veliki je to gubitak za sve nas, a posebno za gosp. Janka Heraka i cijelu obitelj. Svi mi, koji poznajemo Janka, znamo ga po poslovnim sposobnostima, domoljublju i vječitom pomaganju, naročito onima kojima je ta pomoć najviše potrebna. Tako je i ovaj puta, na izričitu Jankovu želju, naglašeno bilo ne kupovati cvijeće, već tko želi nešto darovati za sjećanje na dragu nam Nevenku, neka to namjeni Fundaciji "DORA". Želja obitelji Herak bila je prikupljenim sredstvima stipendirati najbolje hrvatske studente, koji bez takove pomoći nebi mogli nastaviti svoje studije.

Još jedna u nizu plemenitih ideja gosp. Janka Heraka, zahvaljujući kojoj se prikupilo više od \$ 5,700.00, dovoljno da se preko Fundacije DORA stipendira pet mladih studenata na godinu dana.

U ime Fundacije DORA, sve njezine djece, studenata i roditelja želimo se od srca zahvaliti obitelji Herak koja se u trenucima osobnog bola sjetila onih kojima je pomoć potrebna. Hvala svima Vama koji ste, umjesto cvijeća, dali svoj doprinos DORI i time nastavili rad pokojnice.

Drugi razlog upoznavanja javnosti s ovim plemenitim činom je želja da se i Vi sjetite onih kojima treba Vaša pomoć. Namijenite darove DORINOJ djeci, našoj budućnosti, jer na mladima svijet ostaje.

Na kraju, želimo još jednom uputiti našu iskrenu sućut i veliku zahvalu na plemenitom djelu obitelji gđe. Nevenke Herak.

Stanko Trtnanj
Povjerenik za DORU

Pozivamo Hrvatice i Hrvate južnog Ontarija na

JUBILARNI SVEČANI BANKET POVODOM 10. OBLJETNICE OSNUTKA HDZ-a U KANADI

u petak 5. studenog u dvorani Croatia Club u Mississaugi, s početkom u 19:30.

Gost banketa biti će gđa. Zdenka Babić Petričević, zastupnica u Zastupničkom domu Hrvatskog državnog sabora i predsjednica Odbora za useljništvo.

Svečanu proslavu uveličat će dodjela pokroviteljima desetogodišnjeg rada "Vječna domovina" našeg uglednog akademskog slikara g. Ante Sardelića uz prikazivanje filma o velebnom radu ovog svjetski priznatog umjetnika.

Na jubilarnoj proslavi biti će dodijeljene i spomen plakete predsjednika Republike Hrvatske, dr. Franje Tuđmana, svim članovima HDZ-a.

Nakon službenog dijela banketa počinje ples za mladež.

Cijena ulaznice za banket s ukusnom večerom je \$ 30.00, a ulaz za ples za mladež je besplatan.

Za rezervacije,izvolite nazvati ured HDZ-a na (905)270-2324, ili naručite via fascimile na (905)270-3325,ili pak dođite osobno subotom u ured od 10 - 15 sati, 19 Dundas Street West, soba 202.

Upravni odbor HDZ Toronto

Pretplatite se na HRVATSKU ISKRU još danas!

Najnovije vijesti

Priredila:
Valentina Krčmar

HRVATSKA ZADOVOLJNA STAVLJANJEM PAKTA U EUROATLANTSKI KONTEKST

Zagreb, 13. 10., Hrvatska pozdravlja činjenicu da su Europska komisija i NATO jasno stavili Pakt o stabilnosti u jugoistočnoj Europi u euroatlantski kontekst. Radni sto o sigurnosti održava se u Bruxellesu ovih dana, a podijeljen je na dva podstola, za pravosuđa i unutarnje poslove i za obranu i sigurnost. Francus Thierry Le Roy će voditi podstol za pravosuđe i unutarnje poslove, i rekao je da je cilj ovog tijela da zemlje jugoistočne Europe prihvate europske standarde u pravosuđu i unutarnjim poslovima kako su ih postavile EU i Vijeće Europe. Govoreći o prioritetima rada ovog stola on je izdvojio i borbu protiv organiziranog kriminala, korupcije, i trgovine drogom koje zemlje trebaju provoditi kako regionalno, tako i individualno kao i međusobno surađujući. Norvežanin Kim Travik vodi podstol za obranu i sigurnost, a među prioritetima je ubrojio uspostavu kontakata između vojski zemalja regije, postizanje transparentnosti vojnih proračuna, civilni nadzor nad vojskom i razminiranje.

POČELA EKSHUMACIJA IZ JOŠ JEDNOG BUNARA U VUKOVARSKOJ NOVOJ ULICI

Vukovar, 13. 10, Ekshumacija posmrtnih ostataka iz bunara u dvorištu obiteljske kuće u Novoj ulici u Vukovaru završila je danas, a djelatnici vladine Komisije za zatočene i nestale počeli su iskopavanje iz bunara u susjednome dvorištu. Iz prvog bunara ekshumirani su posmrtni ostatci najmanje 10 žrtava srpske agresije. Nakon završetka iskapanja iz toga bunara djelatnici Komisije za zatočene i nestale premjestili su se u susjedno dvorište u istoj ulici te počeli ekshumaciju još jednog bunara za koji se predpostavlja da krije posmrtnu ostatku žrtava srpske agresije na Vukovar.

KARDINAL PULJIĆ PROSVJEDOVAO ZBOG UPLETANJA U CRKVENU NADLEŽNOST

Sarajevo, 13.10, Vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić u povodu događaja u vezi s misom u Parizu prigodom isprađaja

posebnu izjavu za javnost, koju je danas prenijela Katolička tiskovna agencija Biskupske konferencije BiH. "Primio sam obavijest da je gospodin Vice Vukojević, politički i državni djelatnik RH, prigodom ispraćaja zemnih ostataka hrvatskog publicista i rodoljuba Ante Brune Bušića, 10. listopada 1999. Iz Pariza neovlašteno odredivao u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Parizu tko može, a tko ne može služiti redovnu nedjeljnu misu koja je ujedno bila i misa za dušnica. Duboko sam iznenađen tim apsolutno neripihvatljivim miješanjem državnih djelatnika u isključivo crkvenu nadležnost. Ulažem energični prosvjed na upletanje državnih i političkih djelatnika u crkvenu nadležnost i tražim da se takve i slične geste više ne ponove.", stoji u izjavi kardinala Puljića koju je uputio iz Rima.

SRPSKI SABORSKI ZASTUPNICI PISALI TUĐMANU

Saborski zastupnici J. Bamburač, V. Stanimirović i Milorad Pupovac pismom su zamolili predsjednika RH dr. Franju Tuđmana da u skladu sa ovlastima predsjednika države i HDZ-a utječe na izmjenu predloženog izbornog zakona koji predviđa da se broj zastupnika srpske zajednice sa tri smanji na jedno mjesto. "Budući da je postojeći prijedlog o jednom mjestu za srpsku zajednicu u Zastupničkom domu Hrvatskog državnog sabora u suprotnosti s Ustavnim zakonom i Pismom namjere, kao i sa stajalištem koje ste Vi iznijeli tijekom našeg posljednjeg susreta, molimo da u skladu sa svojim ovlastima predsjednika države i ovlastima predsjednika stranke ustječete na to da se do zasjedanja Sabora ta suprotnost otkloni te izvrši njegova izmjena kako u skladu sa slovom zakona, tako i s Vašom rječju", stoji u pismu.

HSLs pozvao Zagrepčane da s većom skrbi pristupaju problemima invalida

HSLs večeras ponovno apelira na Zagrepčane da s većom skrbi pristupaju problemu invalidnih osoba, posebno mentalno oboljelih. "Želimo potaknuti zagrebačku javnost da pomogne pri integraciji tih ljudi u društvo, rekla je Dorica Nikolić. Dodala je da nije dovoljno osigurati prostor i novac, samo društvo treba prihvatiti invalidne osobe kao sebi normalne.

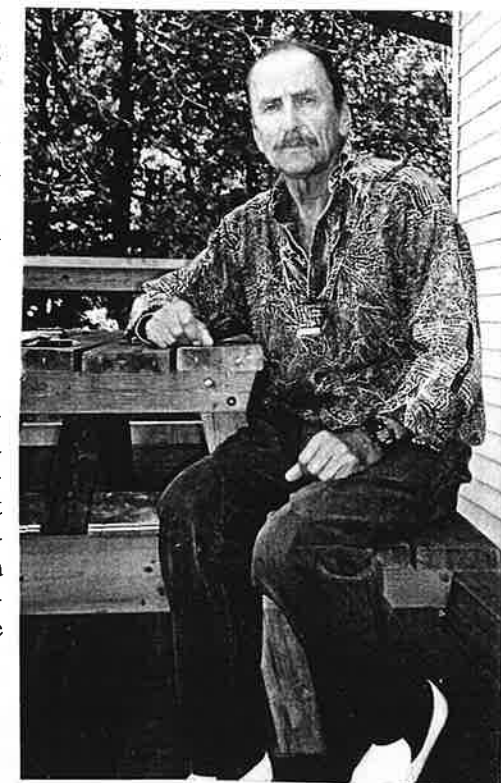
TRIBINA O NEZAPOSLENOSTI

Zagreb, 13. 10, Po rezultatima istraživanja Instituta za društvena istraživanja iz Zagreba 47% mladih bi odmah napustilo RH ako

bi dobili posao u inozemstvu, rečeno je na današnjoj tribini Udruge nezaposlenih Hrvatske. Socijologinja Helena Štimac istaknula je da su istraživanja koja je Institut proveo na populaciji između 15 i 30 godina života pokazala da mladi smatraju kako država ništa ne poduzima na otvaranju novih radnih mjesta. Više od polovice nezaposlenih mlade je od 30 godina, a otprilike isti broj njih bi se iselio iz Hrvatske radi zaposlenja. Vladin Nacionalni program zapošljavanja ne samo da nije riješio najveći hrvatski problem, već je nezaposlenost u međuvremenu porasla. Zato će eventualna nova Vlada morati izraditi novi program zapošljavanja, utemeljen na konsenzusu sa sindikatima i poslodavcima, zaključila je ona.

ODGOĐENA ODLUKA VRHOVNOG SUDA O SLUČAJU MLADENA NALETILIĆA-TUTE

Image, 13. 10.99, Vijeće Vrhovnog suda odgodilo je raspravu o žalbi Mladena Naletilića Tute na rješenje Županijskog suda u Zagrebu o Tutinu izručenju Haaškome sudu. Sjednica vijeća Vrhovnog suda odgodena je za 15. listopada, a na zahtjev Naletiliceva branitelja za izuzećem državnog odvjetnika Berislava Živkovića i njegova zamjenika Slavka Zadnika u tom postupku. Naletilićev branitelj odvjetnik Krešimir Krsnik zatražio je njihovo izuzeće zbog sumnje u nepristranost. (Jutranji list)

Gosp. Toni Preković, jedan od čelnika nogometnog kluba "Karlovac" na karlovačkom pikniku.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 44, 15. X, 1999

Vlado Đurić HRVATSKA NA PRAGU 2000.

(nastavak iz prošlog broja HRVATSKE ISKRE)

Danas je potrebno Hrvatskoj domoljublje takvo, kakvo je imao na umu John Kennedy kada je rekao "Ne pitaj što može Tvoja država učiniti za Tebe, nego što Ti možeš učiniti za svoju državu!" Stranka koja bude bila prožeta takvim duhom, naići će na podršku u hrvatskom narodu.

Potreban nam je onaj humani nacionalni osjećaj, na koji je mislio Ante Starčević kada je govoreći o potrebi da se nešto dobro učini za svoj narod, zapisao "mi držimo narodnost za svetinju i plašimo se onoga koji ju manje ljubi negli mi..." "Dr. Ivo Korsky u Marulicu br. 4 od ove godine pod naslovom "Potreba nacionalizma u današnjoj Hrvatskoj" piše "Hrvatskoj je danas potreban takav nacionalizam prema vanjskom svijetu i u unutrašnjem životu naroda. Ne kao magloviti osjećaj koji bi prožimao sredinu, nego kao samostalna, borbeni, idejno vrsta politička organizacija, kadkada u suradnji s drugim isto tako određenim političkim organizacijama a u drugim prilikama u demokratskom sučeljavanju s njima. Jer hrvatskom narodu nisu potrebne preživjele antinomije fašizma i antifaaizma, koje su tude hrvatskoj političkoj tradiciji. One su se uvelike uvukle u hrvatski javni život, jer je u Europi tridesetih i četrdesetih godina taj sukob bio premoćan i nastojao je isključiti i one narode koji su imali svoje interese mimo i izvan toga sukoba. Za hrvatski nacionalizam, uz hrvatsku slobodu i nezavisnost, samo su zanimljivi hrvatski narodni interesi."

Zaista, ne smije nas više nitko dobiti na ljepak nekih svjetskih ideologija oko kojih bi se onda međusobno borili, kao što su to činili hrvatski komunisti u vrijeme Drugog svjetskog rata, pod parolom borbe protiv fašizma.

Moramo se u dogledno vrijeme osloboditi mentaliteta sluganstva u kojem su nas odgojali neprijatelji naši, nastojeći od naših prvaka napraviti lakeje, koji se dodvoravaju velikom i moćnom svijetu prihvaćajući njihove teorije, koje su koristile tuđinu, a ne hrvatskom narodu. Ponovnom pojavom hrvatske države postali smo politički subjekt, ali mentalitet mnogih u Hrvatskoj još uvijek je podanički, mentalitet službouljudnog kukavice koga još uvijek privlače blistave nagrade zadobivene dodovoravanjem stranim moćnicima.

Naši ljudi još uvijek nisu naučili prihvaćati odgovornost. Kad dođete u Hrvatsku, često čujete pri pojavi problema izgovore onih koji govore da to nije njegova stvar, to jest da se to njega ne tiče. Nije lako od ljudi koji su uvijek morali biti u opoziciji prema vlasti, jer to nikada i nije bila njihova vlast, napraviti odgovorne ljude koji će odmah znati kako se treba ponašati u državi koja je njihova.

Nažalost, još uvijek većina našeg naroda čeka da netko "odozgo" nešto naredi, kao neki "centralni komitet"... Nije ni čudo kada se sjetimo kako dugo su ti ljudi živjeli pod tuđinskim i nedemokratskim režimima. Teško je od tih ljudi napraviti one koji će svoju sudbinu uzeti u svoje ruke i prestati očekivati da mu država nešto "dodijeli" i tako ga učini sretnim i bogatim.

Cijelo vrijeme postojanja Titove Jugoslavije poslušnici su dobivali unosne položaje, prvoboračke dodatke, besplatna ljetovanja, partizanske mirovine, zajmove koji su bili skoro poklonjeni jer je novac tako brzo gubio vrijednost i mnoge druge povlastice, a na teret preostalog puka tamnice naroda Jugoslavije. Savršenu perfidnost jugoslavi su postigli kada su hrvatske radnike prisilili na podmićivanje srpskih službenika u hrvatskim općinama, da bi im izdavali putnice i tako plaćali za svoj izgon iz vlastite zemlje. (Sjetite se, to se vani slavilo kao početak liberalizacije Jugoslavije!)

Jedna od najpogubnijih "tekovina" socijalizma je što su naučili ljude na život na kredit. Jugoslavija je davala kredite svojim političkim suporterima, a onda obezvrjeđavanjem novca krala od preostalog pučanstva taj novac da bi obogatila svoje ljude kojima je tada bilo lako otplaćivati te kredite.

Da bi za vrijeme Jugoslavije Hrvat došao među ove povlastene morao je prije svega, zaniijekati svoju nacionalnost i izjasniti se

Jugoslavenom. Zato još danas netko misli kako će ušćariti nešto samo ako preokrene kožuh, pa umjesto onog nekadašnjeg izjašnjavanja Jugoslavenom, sada se izjašnjava da je Hrvat i odmah pruža ruku nebi li dobio zato kakav kredit. Ali situacija je u Hrvatskoj bitno drukčija od one u Jugoslaviji. Tamo je bio vrlo mali postotak "Jugoslavena" i oni drugi narodi mogli su ih ponijeti na leđima o svojem trošku. Sada je drukčije jer svi smo Hrvati i zašto bi onda trebalo nekome nešto dati što se izjašnjava Hrvatima? Od koga bi to trebalo uzeti?

Vjerojatnije da će se nešto zaraditi kada okrene kabanicu isto je tako naivno kao i vjerovanje nekih da se prelaskom na kapitalizam odmah postaje bogat. Da se odmah ima automobil i vikendicu, kao što su to vidjeli da mnogi na Zapadu imaju.

Treba nam stranka koja će nas voditi redu i radu u vlastitoj državi. Stranka koja će imati jasan program za današnji trenutak. Stranka koja će nas naučiti prepoznavati rušilačke elemente u našoj sredini. Trebamo prepoznati one koji traže da bi Hrvatska bila pravna država, a istovremeno se ponašaju tako da ruše sve pravne dogme. Prepoznamo one koji se javljaju kao advokati izbjeglica, a na drugoj strani se žale da su te izbjeglice preuzeli vlast u njegovom kraju, ili da su puni novca pa podmićuju ljude njegova kraja, koji su eto toliko podmitljivi da se i o njima ništa lijepo ne može reći. Prepoznamo one koji traže smjesta standard zemalja s kojima Hrvatska još dugo vremena neće moći ići u korak. Prepoznamo one koji viču da im treba visok standard, a ne država. Prepoznamo one koji zahtijevaju da Hrvatska narodna banka da de zajmove bez pokrića svima i svakome, te tako bankrotira. Prepoznamo one koji bi hrvatsku vojsku desetkovali izručenjima na milost i nemilost Haagu, ludo misleći da će tako sebe izdignuti. Prepoznamo one koji propagiraju odlazak iz Hrvatske u inozemstvo da bi se tamo, tobože lijepo živjelo. Moramo prepoznati sve neprijatelje Hrvatske! Konačno, naučimo da se vladajuća stranka smjenjuje parlamentarnim putem, a ne revolucijom. Prepoznamo tu tekovinu zapadne demokracije, koja nam je najpotrebnija. Jugoslaviju smo odbacili na smetlište povijesti, ali trebamo izgraditi hrvatskog čovjeka koji će biti sposoban odbaciti sve negativnosti koje su nam ostale iza države koja je, hvala Bogu, ispustila svoju paklensku dušu.

To je s čime se Hrvatska mora uhvatiti u koštac na prijelazu iz drugog u treće tisućljeće.

(Nastavak govora na jednom od HDZ-ovog "Zajedništva četvrtkom")

Vlasnik Croatia Meat and Deli, gosp. Roy, (918 Dudas St. E. Mississauga) i ovdje možete kupiti HRVATSKU ISKRU

Čestitam dr. Križaj na njezinim motrištima! Zaista od svega najvažnija stvar je dobrobit Hrvatske. Nažalost i u domovini, a i u našoj zajednici stranačka pripadnost izgleda da je najvažnija, i to nas, nažalost, dijeli. Stranke i ljudi su prolazne, a domovina je zauvijek. Pritisak na Hrvatsku je velik, i ovdje u Torontu, i Vi se pitajte gdje su naši nekada glasni političari, lobisti? Od samog početka osnovana je grupa ljudi, mladih intelektualaca, rodoljuba, pametnih i snažnih mladića i djevojaka, među kojima smo se i mi, par starijih našli, i zajedno smo radili. Organizirali smo demonstracije, mnoge sastanke u Ottawi, pisali i imali razgovore sa svim medijima. Mnogo puta nismo niti imali materijale, a morali smo reagirati.

To nije bio ni lak, ni jednostavan rad. Stavili smo i naše živote u opasnost, radili do kasno u noć, i snasli sve svoje troškove, sve za domovinu Hrvatsku. Uspjesi su bili veliki, i na to svi moraju biti ponosni.

A sad dolazi pitanje, dali je ikada itko priznao taj rad, dali se je itko pitao od čega ti ljudi žive, jer mnogi su zanemarili svoje poslove zbog intenzivnog rada u hrvatskom lobiju. Ja znam da nitko od njih nije radio za nagradu, ali zavrijedili su priznanje. To su bili naši budući lideri, a pitam se dali smo ih zauvijek izgubili? Ja se osobno osjećam bogatom, jer sam imala čast raditi s njima i ostali su mi u najljepšem sjećanju, ti mladi plemeniti ljudi: Antonia, Mary, Anthony, Cynthia, Tanja, Rose, Victor i mnogi drugi.

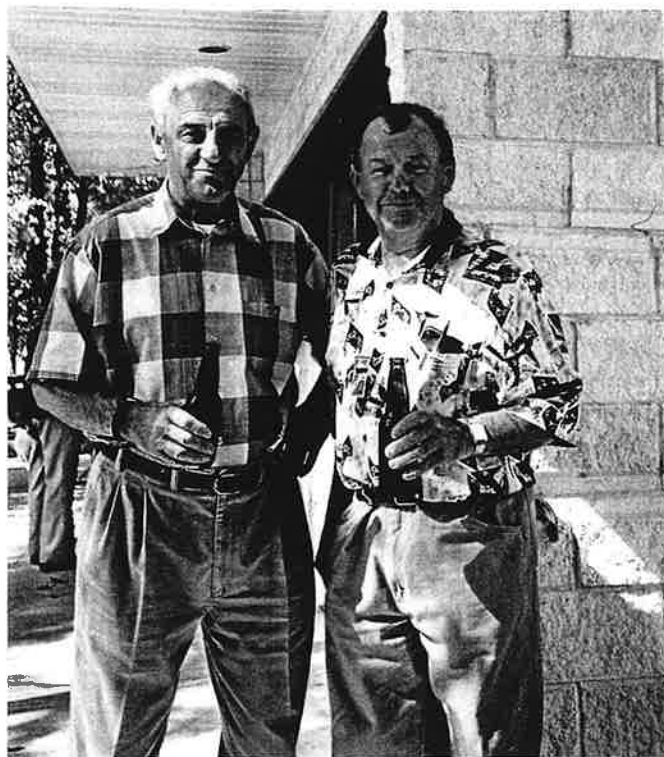
Biserka Butković

Pretplatite se na HRVATSKU ISKRU još danas!

Tony, vlasnik Alliston meat (660 Bloor St. E., Mississauga)- i tamo možete kupiti HRVATSKU ISKRU

Mi nemamo pojma što se sve u svijetu događa. Pogledajte današnje novine. Evo, na stolu su mi dva dnevna lista i jedan tjednik. Kad pročitaš naslove, uplašiš se. A pola toga nije istina. Ma što pola! Samo rezultat iz Maksimira i tečaj dolara i marke! Ante Roso, Večernjak

Dva prijatelja na karlovačkom pikniku, Mirko Mikola (iz Osijeka) i Vladimir Mikić (iz Lukovdola)

Dr. Davorka Križaj-Kapljić:

GRLICE

*Ne gugučite mi grlice
U mom vrtu kanadskom
jer voljeti vas ne mogu,
tuga me tad pritište
za malim Međimurjem!*

*Ne gugučite mi grlice
tu, u tuđini.
to mi pjesma nije
nego bolna jeka
napuštene domovine.*

*Kad u vrtu maminom
grlice guguču
ljetna popodneva
zlatom se ospu
i cvrčak utihne
iza trsja se skriva.*

*Kad u vrtu maminom
grlice guguču
svaki cvjetak, travka
i orah onaj stari
od radosti trepere,
o ljubavi šapuću.*

*Kad u vrtu maminom
grlice guguču
kraljica ruža otvara latice
mirisavom raskoši
tad zavlada vrtom,
i pčela joj se pokloni.*

*Kad u vrtu maminom
grlice guguču
u susjedstvu drijemaju
drveni sjenici
a kokoš se raduje
svom toplom gnijezdu.*

*Kad u vrtu maminom
grlice guguču
majka moja spava
a ja sretna, spokojna
smješkom iz prikrajka
osluškujem pjesmu
raskošnoga ljeta.*

*Zato, ne gugučite mi grlice
u ovom vrtu kanadskom
jer voljeti vas ne mogu...
sve sam snove prosula
u malom Međimurju!*

Vijesti na engleskom News in English

By: S. L. Butkovic

Remains of Bruno Busic brought back to Croatia

ZAGREB (HINA) - The remains of a Croatian patriot, Bruno Ante Busic, who was killed by the Yugoslav secret service in Paris in 1978, were transported to Croatia on Monday. The remains of the great fighter for Croatia's independence were welcomed by senior state officials, former political prisoners, relatives, and friends. Also present were members of a Croatian National Sabor's delegation, an envoy of the Croatian President Franjo Tudjman, Andjelko Mijatovic, vice president of the Croatian National Sabor Drazen Budisa, Justice Minister Zvonimir Separovic, and family members who were present during the exhumation from the Paris cemetery of Pere Lachaise.

The coffin will be exhibited in the Croatian Academy of Arts and Science on October 15. The remains of Bruno Ante Busic will be buried on October 16, exactly 21 years after he was murdered. The funeral ceremony will be conducted by military ordinary Juraj Jezerinac. The tombstone for Busic's grave was designed by Croatian sculptor Marija Ujevic.

World's 6 billionth citizen in Sarajevo

SARAJEVO (HINA) - U.N. Secretary General Kofi Annan, proclaimed in Sarajevo the birth of the six billionth person in the world. Annan officially declared that the six billionth citizen of

the world would be a baby boy, born by Fatima Mevic, in the first minutes after the midnight (October 12).

Neither the awful war, nor the merciless (Serbian) siege of Sarajevo, nor even the inhuman (Serbian) policy of ethnic cleansing has succeeded in preventing this and so many other births in Bosnia," said Annan.

The world's five billionth citizen, born twelve years ago, is a Croatian boy, Matej Gaspar, who lives in Zagreb.

43rd SESSION OF LOWER HOUSE

ZAGREB (HINA) - The Croatian National Sabor's House of Representatives will commence its 43rd session, probably the last one in the current parliamentary composition, on Wednesday, October 20.

The session will last three weeks and Sabor President Vlatko Pavletic presented the Lower House a 44-item agenda. The agenda focuses on topics related to the upcoming elections. The ruling Croatian Democratic Party (HDZ) has sent into parliamentary procedure the final drafts of the election law and the law on electoral units, as well as a proposal on programme rules of Croatian Radio Television (HRT) for covering elections. The House of Representatives is also expected to adopt a decision on the appointment of Constitutional Court judges.

DINKO SAKIC SENTENCED

ZAGREB - Dinko Sakic, 78, the last known living World War II, concentration camp commander, received in Zagreb 20 years' imprisonment for running the Jasenovac camp in Croatia. Sakic fled to Argentina at the end of the war and was extradited last year to his homeland.

Although skeptics wondered whether Croatia's current government would try Sakic fairly for running Jasenovac - the court handed down the maximum sentence according to Croatian law.

At the end of the World War II, in the same concentration camp Jasenovac, Tito's communist forces slaughtered tens of thousands of anti-communists, young Croat soldiers and civilians.

BELGRADE

TIME - Following a car crash in which four of his associates were killed, Serbian

opposition leader Vuk Draskovic accused Yugoslav President Slobodan Milosevic's secret police of attempting to assassinate him. Draskovic emerged with minor injuries after a truck loaded with sand suddenly changed lanes on a road south-west of Belgrade into two cars of his entourage, killing his brother-in-law, driver and two bodyguards. The government denied involvement, but so far has failed to identify and arrest the truck driver.

Meanwhile, in Kosovo, 18 French and Russian peace-keepers were injured as they sought to save a group of Serbs from being lynched by ethnic Albanians near Kosovska Mitrovica. At least one Serb was killed by the Albanians.

Results of Serbia's aggression against Croatia

VUKOVAR (HINA) - Teams of the Croatian government's Commission for Detained and Missing Persons on Monday resumed with exhumations of a well in the eastern town of Vukovar after a break of 40 days due to floods. According to Commission president Ivan Grujic, who spoke to the press in Vukovar's Nova Ulica Street, the remains of ten persons, including women and children, have been exhumed from the well to date.

It is expected the 25m-deep well contains more bodies of the victims of Serbia's aggression against Croatia of earlier this decade. Exhumation teams fear the well might fall in because it expands towards the bottom. Today, the remains of two persons were exhumed in Brsadin, a village near Vukovar. It is known they were killed in 1991. Trial exhumations are being carried out along the Danube river near the Vukovar suburb of Sotin.

Grujic said trial exhumations were in preparation for two sites in the village of Svinjarevci. He reminded that 1,674 persons in Croatia were being traced as missing or detained. To date, 124 mass graves have been discovered in Croatia, 3,057 victims have been exhumed, including 1,794 in Vukovar-Srijem County.

Slavko Butkovic:

Završni radovi na zgradama i svečano otvorenje PRVOG VELEPOSŁANSTVA REPUBLIKE HRVATSKE u Kanadi

Za skupljanje sredstava i kupnju zgrade prvog hrvatskog veleposlanstva u Kanadi, u jesen 1994 godine imenovan je Koordinacijski Odbor u Torontu sa slijedećim dužnosnicima:

Slavko Butković, Predsjednik
Vice Šarić, Potpredsjednik
Valentina Krčmar, Tajnica i
Josip Vinski, Blagajnik

Nakon toga, organizirani su Odbori po gradovima i mjestima po Kanadi od Montreala sve do Vancouvera i Victorije. Nekoliko stotina dužnosnika sa svojim marljivim i poduzetnim radom uspjeli su skupiti, unatoč slabog ekonomskog stanja u Kanadi, preko 1,627,000 dolara. U ovom projektu sudjelovalo je preko 30,000 Hrvatica i Hrvata diljem Kanade. Novac koji je skupljen upotrebljen je za kupnju zgrada i potrebnih preuređenja.

Ministar Mate Granić napisao nam je pismo u kojem među ostalima kaže: "Incijativa naših iseljenika u Kanadi za potporu uspostave diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske u Kanadi, predstvalja još jedan u nizu doprinosa hrvatske zajednice u Kanadi na putu izgradnje samostalne i suverene države Hrvatske. Upravo zbog toga, ovom prilikom, želim u ime Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske uputiti izraze naše zahvalnosti hrvatskoj zajednici u Kanadi, sa željom da ove akcija završi punim uspjehom". I OVA AKCIJA, ZAVRŠILA JE SA PUNIM USPJEHOM !!!

Zahvalnice potpisane po Ministru Mati Graniću, većim dijelom su podjeljene, a Ploča sa imenima i prezimenima osoba ili organizacija i društava koji su poklonili tisuću dolara ili više, biti će izložena u Veleposlanstvu. I "Zlatna Knjiga" štampana sa imenima svih darovatelja i punim iznosima biti će izložena isto tako u Veleposlanstvu, ali moći će se nabaviti i pojedinačno.

Iscrpno izvješće o cijelom projektu, uključujući imena svih osoba koje su sudjelovale u radu, biti će pripremljeno i tiskano u slijedećem broju "ISKRE" i drugim hrvatskim publikacijama.

Svečan banket prigodom otvaranja Veleposlanstva biti će održan u Torontu, u petak 12.studenog 1999, a svečano otvorenje Veleposlanstva biti će u 13 sati u Ottawa-i, u nedjelju 14. Studenog 1999.

Reagiranja

Presuda Dinku Šakiću od 20 godina je više nego žalostan slučaj hrvatskog suda. Ta osuda je ujedno osuda Nezavisne Države Hrvatske za zločin kojeg hrvatski narod nije učinio, već je taj zločin učinjen nad hrvatskim narodom, koji se je borio protiv Karadorđevićeve diktature, srpskih žandara i četnika koji su terorizirali, ubijali, rušili, palili, pljačkali i ponižavali hrvatski narod. S ovom osudom potvrđuje se lažna povijest hrvatskog naroda, kao i pljuje po hrvatskim herojima koji su se borili za očuvanje svoje nacije, a i mnogi su dali živote da bi je očuvali. Danas zahvaljujući i njihovim žrtvama postigli smo ono o čemu smo sanjali. Panika, strah i užas nas obuzima kada gledamo, slušamo i čitamo u svjetskim vijestima o pokolju od 60.000 u logoru smrti Jasenovcu od strane naših očeva koji su mučeni, pobijeni i njihovi sinovi protjerani po cijelom svijetu! Zar da ja sumnjam u svog pokojnog oca u kojem sam vidio samo poštenje i u njegova svjedochanstva u koja sam se uvjerio? Sad da vjerujem komunistima i njihovoj propagandi koji su nam neprestano lagali i doveli nas do ovog drugog rata i ponovnog stradanja hrvatskih rodoljuba? Kako mogu sada, nakon ove lažne optužbe, pogledati u oči onima kojima sam pričao o lažnoj optužbi nas Hrvata za genocid, a koji je načinjen nad nama? Komunisti pobjednici u Drugom ratu napravili su lažnu povijest, pobili su ili pak protjerali svoje protivnike i danas im sude, a nitko od tih sudaca i tužitelja nije imao hrabrosti za vrijeme Jugoslavije istraviti te lažne optužbe protiv ustaša koje su nazivali koljačima i raznim drugim pogrdama i na taj način ispraviti tu zabludu, kako je kazao naš Poglavljenik Ante Pavelić. Tadašnji hrvatski ustaški oslobodilački pokret trebao je pomoć od Njemačke da bi ostvarili svju slobodu kao što nam je u ovom ratu bila potrebna pomoć Njemačke i drugih država koje su nam pomogle da dođemo do željenog cilja. Za ovakvu osudu je potreban broj i imena osoba koji su i zašto stradali. Javnost je iznijela samo dva slučaja od 60.000., dr. Boškovića i drugu nepoznatu osobu koja je ubijena radi klipa kukuruza - zaista divna partizanska priča! Mišljenja sam da je ova osuda sramota hrvatskog naroda i da sud treba čvrsto dokazati ili se pak ispričati Hrvatima.

Marinko Pipunić, urednik, voditelj i komentator hrvatskog radija "Lijepa naša" Kitchener, Kanada

Račan i Budiša nisu odgovorili na pitanje o izbornom programu

Svoju predizbornu kampanju g. Ivica Račan i g. Dražen Budiša bili su odlučili započeti u Torontu - kanadskom gradu u čijoj okolini žive deseci tisuća Hrvata, većina kojih je došla ovdje (i tu morala ostati) ne na poziv kanadskih parlamentaraca, već na "poticaj" tadašnjih šefova tzv. Jugoslavije i njihovih hrvatskih slugu.

Na kraju parade i nakon povratka u Hrvatsku Budiša izjavljuje da je "...tu bila posvjedočena nova orijentacija hrvatske zajednice u Torontu"???

A što se je zapravo bilo dogodilo? Taj dvojac održao je predavanje u dvorani čiji su vlasnici uglavnom članovi HDZ-a. Nastupili su u polupraznoj dvorani (dvorana može primiti oko 800 ljudi), pred oko 400 slušatelja od kojih je možda pola bilo HDZ-ovaca.

Prvi dio te dionice - svoje predizborne govore odradili su dosta dobro. Govori, a naročito onaj Račanov, stilski gotovo bezprije koran, forme dobre, ali s malo istinskog sadržaja, puni retorike i u stilu: nevalja ovo i nevalja ono, a ako nas izaberete mi ćemo sve to popraviti i pozlatiti - bili su dosta dobro primljeni od strane ne-

HDZ-ovskog dijela publike.

Problemi su se pojavili u drugom dijelu dionice kada su se postavljala pitanja. Iako pažljivo filtrirana od strane ovdašnjih prijatelja, neka zločesta pitanja ipak nadoše put. Većinu tih pitanja zauzeti poslom oko zaobilaženja hridi i brzaca naprosto su odlučili prećuti. Na druga su dali polovične odgovore, a na trećinu nisu znali odgovoriti. Na primjer na pitanje o izjavi Zdravka Tomca da nema ništa protiv ulaska u balkanske asocijacije - dvojac se je ogradio. Ili na pitanje: "Zašto vaše stranke gospodo s vama na čelu sve svoje vrijeme, sav svoj rad, sve svoje znanje i novac hrvatskog naroda kroz govore, kroz tisak koncentriraju na promoviranje vašeg mišljenja o negativitetu i nepravilnostima vladajuće stranke na čelu s dr. Tuđmanom?" - nije bilo zadovoljavajućeg odgovora. Ili na pitanje o stavu dvojca prema povratku Srba, te predaji oružja uoči početka napada na Hrvatsku, odgovorilo se je polovično.

Pitanje o izbornom programu ovoga dvojca nije ponovo ugledalo svjetlo dana. No, dan prije ovoga predavanja, voditelj jednog od lokalnih radio programa postavio je to pitanje, a Račan i Budiša nisu znali odgovoriti.

Zato i upravo zato što ovom hrvatskom narodu ovdje Račan i Budiša nisu odgovorili na pitanje: "A koji je vaš izborni program? KAKO vi mislite ostvariti i provesti u djelo ono što nam tu obećavate?" - obmana nije uspjela.

Interesantno je primijetiti kako ovdje kao i u Domovini jugonostalgici znaju isplivati na površinu kada misle da su sigurni od državotvornih vjetrova. Sada napadaju našega Marina Soptu u Hrvatskoj i HDZ u Torontu. HDZ u Torontu je jedina od parlamentarnih stranaka koja ovdje uspješno djeluje od 1989. Članstvo HDZ-a u Torontu neprestano raste (devet posto porast članstva u odnosu na prošlu godinu). Poručujemo našem Marinu Sopti da se dobro drži i da na nas može uvijek računati i on i HDZ i naš predsjednik dr. Franjo Tuđman.

A što se tiče "nove orijentacije hrvatske zajednice u Torontu" poručujemo g. Budiši i g. Račanu da ako doista misle da je istina to što govore, onda neka prestanu s naporima za smanjenje broja zastupnika dijaspore u Hrvatskom državnom saboru.

Josip Pavičić
Predsjednik, HDZ Kanada

Zdravko Dokuzović
Predsjednik, HDZ Toronto

Dr. Mladen Seidl, prijatelj HRVATSKE ISKRE

DOGAĐAJI U NAŠOJ ZAJEDNICI

Susret čelnika oporbenih strana sa kanadskim Hrvatima

30. rujna ove godine u dvorani "Croatia"-e gosp. Janko Perić, član kanadskog parlamenta organizirao je susret čelnika dvije oporbene stranke, HSLS-a i SDP-a, gospode Dražena Budiše i Ivice Račana sa Hrvatima Toronta i okolice. Gosp. Jerko Granić, voditelj hrvatskog radija "Hrvatski domobran", predstavio je goste prepunoj dvorani zainteresiranih posjetitelja. Pred oko 500 zainteresiranih gg. Budiša i Račan pozdravili su sve prisutne, i svaki pojedinačno govorili o trenutnoj situaciji u Hrvatskoj, obavijestili sve prisutne o njihovim razgovorima sa kanadskim čelnicima, i pozvali prisutne na postavljanje pitanja o svemu onome što ih interesira iz života Hrvatske, o političkoj, ekonomskoj, ili stranačkoj situaciji. Mnoga pitanja, koja su pokrila sve teme koje interesiraju nas ovdje u Kanadi, postavljena su obojici čelnika oporbenih stranaka. Među ostalima pitani su o njihovom stavu o Haagu, o tome da li će se napraviti revizija privatizacije, kad će početi letjeti Air Croatia, da li će biti povišene mirovine umirovljenicima, kako gledaju na glasovanje nas iz dijaspore, o povratku, o uspostavi povjerenja nakon propasti banaka, o gospodarstvu i plaćama, itd. Na svako pitanje dati su iscrpni odgovori, koji puta zadovoljavajući za dio publike, koji puta ne. (Kompletna izvješta s tribine možete pročitati u "Prilogu")

Na tribini: gg. Ivica Račan i Dražen Budiša

Susret je bio dobro organiziran, a interes našeg pučanstva izvanredno velik. Iako su u dvorani bili prisutni mnogi s raznim stranačkim pogledima, svi prisutni su pokazali visoku političku zrelost i veliku zainteresiranost za današnje događaje u Hrvatskoj i njenu budućnost.

Nažalost, pred dvoranom Croatia banquet hall-a saborske zastupnike, i to naglašavam, naše, hrvatske saborske zastupnike gg. Ivicu Račana i Dražena Budišu dočekala je manja grupa ljudi koji su protestirali protiv čega? Iako je svima nama jasno da je protestiranje jedan vid demokracije, kao i mnogi drugi, bila sam žalosna i zbunjena, jer smo na neki način opet bili osramoćeni pred kanadskim društvom. Ipak, mislim da su riječi upućene ljudima koji su ulazili u dvoranu bile teže od svega, jer ti ljudi su izgleda zaboravili najvažnije načelo naše nove, demokratske Hrvatske, da čelnici drugih političkih stranaka (a da ne zaboravimo da su to bili Saborski zastupnici u Hrvatskom državnom sabo-

ru i gosti Kanade) su samo politički protivnici, a nikada više, ne daj Bože, neprijatelji (riječ M. Sopte). Ne znam tko je organizirao ove protestacije, ali tko god da je bio, zaboravio je da i u onom u čemu se ne slažemo, moramo saslušati jedan drugoga i ostajmo zajedno - radi Bleiburga, Jazovki, Vukovara, Škabrnje... - radi jedine domovine Hrvatske. (VK)

S tribine u Croatia banquet hallu

Gg. Budiša i Račan rado su se odazvali mojoj želji i poslali čitateljima HRVATSKE ISKRE svoje poruke:

Zahvaljujem vam na prilici da se preko Vašeg lista obratim vašim čitateljima s izrazima velikog zadovoljstva u trenutku kada je završio jedan po mom sudu vrlo važan skup Hrvata ovdje u Torontu, gdje su vodeći ljudi oporbe se suočili s našim ljudima ovdje, iz Toronta, i u jednoj atmosferi tolerancije i srdačnosti završili ovaj skup. To pokazuje visok stupanj političke kulture i što je posebno važno, hrvatskog zajedništva, potvrđuje se da bez obzira na političke razlike koje imamo i na pripadnost različitim strankama, da je nama svima na prvom mjestu hrvatsko zajedništvo, hrvatsko jedinstvo, hrvatski nacionalni interes. U tom duhu djeluje i Vaš list i uredništvo i svim čitateljima želim svako dobro i puno uspjeha u budućem radu.

Dražen Budiša

Mi se u Hrvatskoj nalazimo ponovo pred izborima. U ovom trenutku možda malo manje važno tko će pobijediti, daleko je važnije da ljudi koji glasaju razmišljaju može li Hrvat ska bolje nego sada. Može li Hrvatska i Hrvati u svijetu biti više cijenjeni nego što su sad, i mora li se sve u Hrvatskoj dešavati što se sada dešava? Ja sam siguran da će većina građana koji žive u Hrvatskoj o tim pitanjima razmišljati kada ide na glasačko mjesto. Duboko vjerujem da će o tome razmišljati ljudi iz dijaspore koji su toliko puta pokazali da vole Hrvatsku, i ja respektiram tu ljubav do te mjere da ne vjerujem da jedan Hrvat u dijaspori koji voli Hrvatsku će tu ljubav zamijeniti za nešto što nije cijela Hrvatska; da će Hrvatsku identificirati s nekim ljudima nekim strankama, zvao se to HDZ ili SDP. Uostalom, neke politike mogu propasti, neki političari, ljudi - mogu otići s političke scene, neke stranke - pošto smo mi u demokratskom svijetu - mogu kahirati, ali to je daleko manje važno od činjenice da se to ne desi Hrvatskoj. To je moja poruka svima nama koji smo Hrvati, bez obzira u čemu se slažemo, u čemu se ne slažemo, da razmišljamo kako u korist Hrvatske, a vašim čitateljima i čitateljima posebno sam želio to reći na ovakav način, jer znam da su imali vjeru u Hrvatsku, kada je to bilo jako važno, i vjerujem da danas imaju vjeru u Hrvatsku, demokratsku Hrvatsku, koja će biti cijenjena u svijetu, jer to je jedini način da Hrvatsku sačuvamo.

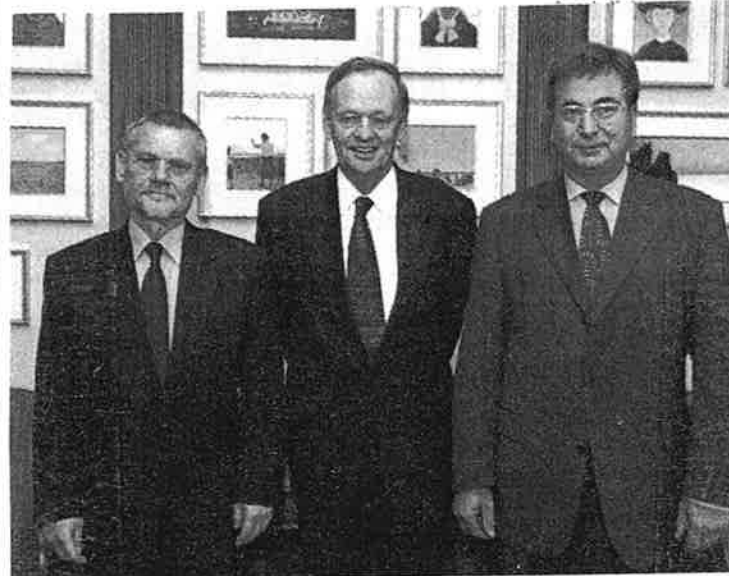
Ivica Račan

Dražen Budiša, Predsjednik HSLS-a na
svršetku Račanova i svog posjeta Kanadi

Kanada će poduprijeti hrvatske zahtjeve za odgodom vraćanja dugova

Račan i ja smo pred nekoliko stotina ljudi iznijeli naša stajališta i po njihovim reakcijama vidio sam da ih podupiru, što govori i o promjenama političkih stavova među Hrvatima u Kanadi.

Uoči povratka iz Toronta u Hrvatsku Dražen Budiša predsjednik HSLS-a bio je voljan iznijeti impresije o posjetu Kanadi, u sklopu kojeg je zajedno s Ivicom Račanom, predsjednikom SDP-a, razgovarao s kanadskim premijerom Jean Chretienom, ministrom financija Paulom Martinom i brojnim drugim ministrima, ali i s Hrvatima u Kanadi.

a Račan i Dražen Budiša s kanadskim premijerom Jeanom Chretienom

* Je li posjet Kanadi ispunio Vaša očekivanja?

- Vrlo sam zadovoljan i kvalitetom i razinom posjeta. Račan i ja imali smo priliku razgovarati s najvišim kanadskim dužnosnicima, govoriti im o stanju u Hrvatskoj. Susreli smo se i s Hrvatima koji žive i rade u Kanadi, ali ih živo zanima i sve što se događa u Hrvatskoj.

* Do Hrvatske je doprla informacija o demonstracijama protiv Račana i Vas?

- Ne bih to nazvao demonstracijama. Posrijedi je bila skupina od 10-15 ljudi pored kojih smo prošli isući na tribinu. Na samom početku tribine osobno sam ih pozvao da uđu u dvoranu i najprije poslušaju što imamo reći, a potom vide treba li demonstrirati. Ne znam je li tko od njih ušao, kao što ne znam ni tko su ljudi i zbog čijeg su se interesa okupili. No, zato smo Račan i ja vrlo uspješno, pred nekoliko stotina ljudi iznijeli naša stajališta. Prema njihovim reakcijama, mogu reći da podupiru gledišta koja smo iznijeli, a to najbolje govori i o promjenama političkih stavova među Hrvatima u Kanadi.

* S kanadskim premijerom i ministrima razgovarali ste i o financijskoj pomoći Hrvatskoj. Što se može očekivati?

- Razgovarali smo s nekoliko ministara o više tema. Tako smo načeli i temu financijske pomoći u razminiranju. Kanada je u Bosni i Hercegovini za tu namjenu dala 10 milijuna dolara, Kosovu pet milijuna dolara, a Hrvatskoj samo 100 tisuća dolara. Upozorili smo na taj nerazmjer i zatražili od Kanade da, kao lider razvi-

jenih zemalja, poveća pomoć. Bilo je riječi i o drugim programima, ali najvažnijim smatram razgovore s Paulom Martinom, kanadskim ministrom financija. Istaknuli smo da će Hrvatska biti suočena s velikim problemima u vezi s otplatom svojih obveza. Iduće će godine, naime, iznosi otplate biti nekoliko puta veći nego ove i to će biti veliki financijski teret. Zato smo pitali za mogućnost odgode otplate, kao i za eventualnu potporu Kanade, ako Hrvatska zatraži produljenje roka vraćanja duga. Ministar Martin potvrdio nam je da će Kanada podržati takav zahtjev Hrvatske.

* U programu posjeta bio je najavljen i susret s hrvatskim poduzetnicima. Jesu li i oni obećali pomoć?

- Nije bio posrijedi skupni susret s poduzetnicima, već smo Račan i ja obišli nekoliko uglednih Hrvata koji uspješno vode svoja poduzeća u Kanadi. Cilj nije bio da nam obećaju novčanu pomoć, već da se upoznamo s njihovim poduzetničkim iskustvima i načinom na koji su uspijeli. Neki od njih već imaju manje investicije u Hrvatskoj, ali to nije bio primarni cilj našeg posjeta njihovim poduzećima.

J. Popović, Večernji list, 3. 10.99

Andrija Jakovčević, veleposlanik RH u Kanadi PROSVJEDI PROTIV RAČANA I BUDIŠE NEPRIMJERENI

"Skup koji su Dražen Budiša i Ivica Račan održali u Torontu bio je dostojan i primjeren i mislim da je tribina uspjela. Što se tiče navodnih prosvjeda podržavam različitost mišljenja, jer je to i bit demokracije, ali ne i način na koji je različito mišljenje tada izraženo - izjavio je Andrija Jakovčević, hrvatski veleposlanik u Kanadi.

- Oporbeni čelnici Budiša i Račan u stanci među posjetima kanadskim državicima pronašli su vremena posjetiti i hrvatsko veleposlanstvo u Ottawi, gdje su bili u kratkom kurtoaznom posjetu - rekao nam je Jakovčević. (Večernji list, 3.10.99)

Marin Sopta, državni tajnik Ministarstva razvitka, useljeništa i obnove, odgovara na optužbe iz Kanade:

Nemam nikakve veze s prosvjedom protiv Ivice Račana i Dražena Budiše u Mississaugi!

- Mišljenje da ja stojim iza prosvjeda u povodu posjeta predsjednika SDP-a Ivice Račana i predsjednika HSLS-a Dražena Budiše kanadskom parlamentu i hrvatskoj zajednici u Torontu je čista glupost. Mislim da je riječ o zlonamjernom klevetanju i mene osobno i stranke HDZ-a. U svoje ime distanciram se od tih prosvjeda, koje smatram provokacijom, a u Središnjici HDZ-a o tome nitko ništa ne zna. Mi u HDZ-u gospodu Račana i Budišu smatramo političkim protivnicima, a ne neprijateljima stranke i države. Ne daj Bože da je drukčije - odgovorio je Marin Sopta, državni tajnik Ministarstva razvitka, useljeništa i obnove, na spekulacije da je on u ime HDZ-a dao upute kako treba dočekati čelnike oporbenih stranaka u Torontu. Marin Sopta je, među ostalim, u izjavi za Jutarnji list podsjetio da je 1990., u doba dok je on (Sopta op.a.) bio izvršni tajnik u uredu zastupnika u ontarijskom parlamentu Johna Domagoja Šole, Ivica Račan, nakon predsjednika ontarijskog parlamenta, posjetio i parlamentarca Šolu u njegovu uredu. - S gospodinom Račanom smo razgovarali o hrvatskoj zajednici u Kanadi i SAD-u, te smo sudjelovali u organizaciji predavanja koje je gospodin Račan održao u Clevelandu. - izjavio je Marin Sopta, trenutačno najistaknutiji povratnik u strukturama državne vlasti.

I. Radoš, Jutarnji list 5. 10.99

RASPUŠTANJE ZASTUPNIČKOG DOMA KRAJEM LISTOPADA ILI POČETKOM STUDENOG

Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora bit će raspušten krajem listopada ili početkom studenog i tom će odlukom praktično biti određen i datum izbora, istaknuo je na konferenciji za novinare potpredsjednik HDZ-a Vladimir Šeks. (1. 10.99, Hina)

PAVLETIĆ : HDZ I OPORBENA ŠESTORICA NISU POSTIGLI DOGOVOR

8. list. 1999, U Hrvatskom državnom saboru bez rezultata završio je još jedan krug pregovora o izbornom zakonodavstvu. Predsjednik Sabora akademik Vlatko Pavletić, koji je sazvao sastanak s predsjednicima klubova zastupnika, nakon sastanka za tvorenog za javnost, novinarima je izjavio da približavanje stajališta HDZ-a i oporbene šestorice nije bilo. Predsjednik Kluba HDZ-a Vladimir Šeks izjavio je kako su šestorica tražila kao uvjet za daljnje razgovore, da urednici na HRT-u, koji su članovi Glavnog odbora HDZ-a, podnesu ostavke. Za HDZ je takav zahtjev neprihvatljiv, rekao je Šeks, napominjući da oporba nije prihvatila ponudenu mogućnost zamrzavanja članstva u Glavnom odboru HDZ-a. Šeks je ocijenio da su oporbena stajališta danas ponovljena tako da se onemogućiti približavanje. HDZ je sada na potezu da pokaže je li spreman za bilo kakav kompromis, izjavio je u ime oporbene šestorice Ante Tukić. Čvrsto stajalište HDZ-a o televiziji, po Tukićevim riječima može tumačiti velikim zanimanjem za HRT s obzirom na skorbu predizbornoj promidžbi.

Upitan za datum izbora, Šeks je najavio da će se znati uskoro, da je najraniji rok za izbore 19. prosinca, a najkasniji ustavni rok – potkraj siječnja iduće godine. Prema njegovim riječima, nakon niza prijedloga razmatra se mogućnost povećanja izbornih jedinica u Hrvatskoj sa sadašnjih 9 na 12 te mogućnosti da se broj zastupnika u izbornim jedinicama s 12 smanji na 10. Glede glasovanja dijaspore, Šeks kaže da službeno ostaje prijedlog za nefiksnu svotu, a da su za podizno glasovanje izgledi veoma mali.

Andrija Hebrang: NISMO HTJELI UZNEMIRITI POLITIČKU SCENU

Nakon što su petorica bivših visokih državnih dužnosnika-Hebrang, Šarinić, Šeparović, Crnić, Ramljak - definitivno odustala od nezavisne liste, osnivanja nove stranke ili priklanjanja nekoj postojećoj za predstojeće izbore, dobili smo objašnjenje dr. Andrije Hebranga. – Našu skupinu povezuje, među ostalim, što smo među rijetkim političarima koji su dali ostavke na svoje visoke dužnosti. Mislim da je ostavka poraz politike, a ne političara - rekao nam je dr. Hebrang. - Okupili smo se - naglasio je - da svoje iskustvo i svoje viđenje mirnodopske Hrvatske pretočimo u pisanu i izgovorenu riječ, ne zato da bismo sebe na taj način vratili u politiku, već da bismo pokazali da postoji i drukčiji način poimanja Hrvatske u različitim segmentima života kao što su razvoj demokracije, vanjska politika, gospodarstvo, socijalna politika itd. A u političku akciju s nezavisnom listom ili strankom sada ne idemo stoga što je pred nama veliki politički zaokret koji započinje sa skorašnjim izborima. A nakon izbora, drži Hebrang, morat će se mijenjati mnogo toga što je bilo dobro za ratno i poratno razdoblje, ali što se u mirnodopskoj i europskoj Hrvatskoj mora iz temelja mijenjati. (...)D. Glavina, Večernji list, 11. listopada 1999., str. 3.

Širite HRVATSKU ISKRU

Trconić; Još ima šanse za približavanje stajališta oporbe i HDZ-a

Zagreb (Hina), 12. listopada, Potpredsjednik HSS-a Luka Trconić izjavio je da postoji šansa da o izbornom zakonodavstvu i Zakonu o HRT-u većinska stranka u zadnji trenutak ponudi rješenja koja bi bila približila stajališta oporbe i HDZ-a. Glede HRT-a velik bi pomak bio ako bi HDZ pristao na osnivanje neovisnog tijela za praćenje izborne promidžbe, a koje bi moglo poduzimati konkretne mjere, pa i sankcije, rekao je Trconić. Ponovio je kako nema temelja da urednici na HRT-u budu u glavnom odboru HDZ-a. Zamrzavanje članstva, što predlaže HDZ, po njegovoj ocjeni ne bi ništa jamčilo. Ustvrdio je kako je situacija na HRT-u sve gora, te kako nema šanse da HRT bude objektivan u predizbornoj promidžbi ako se stvari ne promijene. Najavio je da šestorica neće dati suglasnost na predloženi Prvilnik o ponašanju HRT-a u promidžbi jer je, ocijenio je, na nižoj razini od dosadašnjega. Osvrćući se na nedavni sastanak predsjednika Sabora s predstavnicima parlamentarnih klubova, Trconić je pozdravio dobru namjeru akademika Vlatka Pavletića, ali i naglasio da je bilo jasno da se stajališta oporbe i HDZ-a ne mogu približiti. Glavna zapreka je u tome, po njegovu mišljenju, tvrdokorno stajalište HDZ-a o položaju HRT-a. Činjenicu da se još ne zna datum održavanja izbora Trconić ocjenjuje "podcjenjivanjem hrvatske javnosti.

HSU poziva umirovljenika da glasaju za oporbu

Predsjednik stranke umirovljenika (HSU) Rudolf Mažuran pozvao je umirovljenike da masovno izađu na izbore i glasuju za oporbu. Odgovornost HDZ-a jest tolika da se vlast mora promijeniti, rekao je Mažuran na konferenciji za novinare u Splitu, u povodu otvaranja stranačkih prostorija u tom gradu. Vlast ne poštuje odluku Ustavnog suda vlastite države, izjavio je predsjednik HSU-a što, po njegovu mišljenju, svjedoči o dubini pravne i moralne stranputice na kojoj se Hrvatska našla. Pritom je podsjetio na odluku Ustavnog suda RH da je Vlada zakinula umirovljenike za više mirovina. Hrvatska stranka umirovljenika pregovara sa strankama šestorice o zajedničkom izlasku na izbore, izvijestio je predsjednik HSU-a. Upitan što je s najavljenom tužbom Hrvatske stranke umirovljenika Europskom sudu za ljudska prava glede odluke Ustavnog suda o mirovinama, Mažuran je rekao kako je tužba pripremljena. Podnijet ćemo tužbu kad iscrpimo sve pravne putove u Hrvatskoj, što je uvjet međunarodnog pravosuđa, dodao je. (AMAC)

Služite se našim pokroviteljima:

Krešimir Jewellers Inc.

- specijalna izradba nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K, 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-0415

HRVATI PLOVILI DO AMERIKE PRIJE KOLUMBA I VIKINGA!?

Da su hrvatski moreplovci u službi maurskih kalifa vjerovatno doplovili do američkih obala, ne samo prije Kolumba, nego i prije slavnih Vikinga, teorija je za koju postoje izuzetni pokazatelji, smatra Andrija Željko Lovrić. Njegovo izlaganje o najnovijim arheološkim nalazištima islamskog novca i glagoljičkog pisma u Paragvaju, koje je održao drugog dana simpozija "Islamski svijet u XX. stoljeću" u zagrebačkom Islamskom centru, govori o 61 ploči s glagoljičkim natpisima, koje su tijekom ovog desetljeća nađene na stijenama gorja Amambay u Paragvaju, a datiraju iz predkolumbovskog razdoblja, od 7. do 14. stoljeća. Prijašnji istraživači koji nisu razumjeli pismo mislili su da je riječ o vikinškim runama.

Lovrić navodi nekoliko podataka u prilog tezi da je riječ o tragovima hrvatskih pomoraca. Prije svega, od nekoliko slavenskih naroda koji su koristili glagoljicu, samo su Hrvati bili poznati moreplovci i time tehnički jedini u mogućnosti doploviti do Amerike. Osim toga glagoljica se najduže održala u Hrvata. Drugo, američki antropolozi drže da su pisci ovih ploča sudjelovali u gradnji prvoga ranoameričkog grada Tiwanaku, u kojem su nađeni kipovi vladara Huaritskog carstva, koji na grudima nose šahovnice. Tarik Kulenović u svom je predavanju "Islamski ratovi", vrlo sustavno iznio genezu oružanih sukoba u ovom stoljeću u kojima su sudjelovali muslimani, i postavio pitanje - jesu li ti ratovi doista islamski, ili je islam kao religija iskorišten u svrhu mobilizacije vjermičkih masa za ostvarenje vojno - političkih ciljeva? Prema istraživanjima stockholmskog politološkog instituta, u 1998. godini, muslimani, koji čine jednu šestinu stanovništva Zemlje, sudjelovali su u 46 posto oružanih sukoba u svijetu.

Je li islam tome razlog, pita se Kulenović, i naglašava kako je reislamizacija posljednjih desetljeća nesumnjivo bila povezana s mobiliziranjem vjerskih motiva u svrhu jače nacionalne kohezije. Književnik i poznavatelj islamske mistike Zlatko Tomićić, govorio je o sufizmu, čije korijene on nalazi i u predislamskim kultovima na Bliskom istoku.

Gordana Pandža, *Vjesnik*, 03. listopada 1999.

Šestinske pralje

Jedno od najpoznatijih mjesta kraj Zagreba jesu Šestine pod starodrevnim Medvedgradom. Žitelji toga mjesta imaju vrlo malo zemlje za obrađivanje, te su upućeni da drugim kojim načinom privreduju sebi svakidašnji kruh. Tako se tijekom vremena razvilo u selu pranje rublja za zagrebačko stanovništvo, te su Šestinačani postali vrlo važan čimbenik za čistoću i zdravlje Zagreba. Nedjeljom možemo vidjeti na šestinskoj cesti kako kumice i kumeki nose ili voze u Zagreb čisto rublje. Poje-dina žena nosi rublje u korpama na glavi, vozi se na malim kolicima, a borne i na velikim kolima volovskim.

Gotovo svaka kuća u Zagrebu imade svoju kumu koja joj svake ili svake druge sedmice donosi oprano rublje i istodobno odnosi prljavo.

Preko sedmice vrijedne žene onda to rublje peru. Iz svojih kuća nose ga na glavi u korpama na potok, gdje se pere i pračka. Tako se na vodi sastaju sijeke skupine žena i djevojaka po istom poslu. Ovo im donekle potpuno nadomješćuje sijelo, jer se tu kod pranja donose i pretresaju sve novosti iz sela i iz grada: govori se o teškim vremenima, skupoci, padne po koja šala koja nasmije i malo razblaži one uzdahe koji se nehotice izvijaju od napornog poslovanja.

Tako Šestine iz dana u dan kroz cijelu godinu - i za ljetne ženge i po cičoj zimi - znadu po čitave sate stajati kraj vode perući rublje te im zbog ovog "knajpiranja" mogu na zdravlju i čilosti zavijediti mnoge blijedolike gospođe koje radi narušenog zdravlja idu tražiti lijek u raznim kupkama.

Naš poznati hrvatski slikar Jozo Bužan, koji osobito lju-bavlju obrađuje narodni život, prikazao nam je na velikoj uljanoj slici u živim bojama šestinske pralje kod posla.

Ilustrovani Radišin kalendar, 1922, 28

Bračni par Mato i Anica Tovilo, gđa. Erika Mihalić, udovica pok. Ante Mihalića, osnivatelja UKH (s lijeva na desno)

GOOD NEWS!

Croatian Medical Journal (CMJ) has been accepted into the indexation systems known as Current Contents (CC). This is a very prestigious achievement as only the most cited journals in the world are accepted in CC.

The problem of the Croatian Medical Journal is that it is not read. The citations stem from mostly Croatian authors who publish in world literature. The reason why CMJ is not read is because it is unavailable. People who find articles through CC can't get a copy of the journal - it is not in the libraries.

My request to all of you is that you go to your library - especially university libraries - and request that they subscribe to the CMJ. This will make it accessible for scholars and hence will make it better known and more cited.

Why is this important for Croatia? It is very significant because the CMJ ran two special issues documenting scientifically the numbers of deaths and injuries in the Croatian and Bosnian wars, as well as analyzing war crimes. This is one of our best and most convincing sources of data about the war. And with some effort, it will remain so for decades, if the copies of the CMJ issues are stored in libraries worldwide.

For further information about the CMJ please go to:

<http://salata.mcf.hr/CMJ/index.html>

If you have any questions or if I can be of any assistance, please do not hesitate to e-mail me at:

Marusic@fas.harvard.edu

Sincerely,

Berislav Marušić

Ruža Marić: VUKOVAR - DEVET GODINA POSLIJE

- Već smo gotovo dvije godine u Vukovaru i s različitim osjećajima pratimo što nam se zbiva. Prvi dojmovi i prva događanja bili su početak naših susreta s gradom, u koji smo ušli nakon sedam godina i suočili se s razmišljanjima o vlastitoj sudbini. Došli smo u grad koji više ne krije ništa od naših sjećanja - potpuno razrušen, demoliran i devastiran. Naša je tuga, međutim, brzo postala čvrstom odlukom i voljom da ponovno uspostavimo život. Tim je riječima započeo razgovor s Ružom Marić, ravnateljicom Gradskog muzeja u Vukovaru.

** Unatoč svemu bili ste poduzetni.*

- Uspjela nam je prva faza obnove dvorca, našeg muzeja zapravo, zahvaljujući podršci i novcu Ministarstva kulture. Obnovili smo dio prizemlja u kojem sada možemo raditi. Do potpune obnove, međutim, moramo, kao i drugi, još čekati.

Razgovor s Ružom Marić vodimo u pauzama međunarodnog znanstvenog skupa "Vukovar i istočna Hrvatska u svjetlu arheoloških istraživanja", kojemu je organizator Hrvatsko arheološko društvo i vukovarski muzej. Ruža Marić je domaćica skupa. Prije nekoliko godina, za brojnih razgovora u Zagrebu, sanjali smo o mogućnosti da se jednom nađemo pod krovom vukovarskog muzeja, dvorca Eltz. Ruža kao ravnateljica muzeja Vukovara u progonstvu bila nam je česta sugovornica - i o otuđenoj muzejskoj građi i o otuđenim umjetninama, i o darovanim umjetninama za buduće zbirke muzeja, o Vučedolu, o serijalu izložaba "Pripremajući povratak".

- Sam dvorac kako vidite - nastavila je naša sugovornica - doživio je ogromna razaranja, što znači da su potrebna golemo financijska sredstva za njegovu cjelovitu obnovu. No, za obnovu spomenika kulture u Vukovaru, koju su kao jednu od svojih obveza preuzele hrvatske županije, dvorac Eltz još nije dobio ni donatora niti sponzora, upravo stoga što je prevelik i što je teško oštećen, pa su i potrebna sredstva za njegovu obnovu prevelika.

** U obnovljenoj dionici ipak uspijevate organizirati muzejsko - galerijsku djelatnost. Dojmljivo obnovljeni dio muzeja djeluje poput oaze umjetnosti i kulture među ruševinama.*

- Nedvojbeno. Ovdje, međutim, vlada vrlo specifična situacija. Svi su Vukovarci povratnici suočeni s pitanjima same egzistencije: krov nad glavom i zaposlenje, obnova naših domova i naših radnih mjesta. No, osjećamo i svu važnost duhovne nadgradnje. Od povratka mi djelujemo kao kulturni centar. Izuzetno velika posjećenost svih naših priredaba koje organiziramo svakog tjedna, a rekla bih i vidljivo zadovoljstvo svih onih koji im prisustvuju, uvjerava nas da smo na pravom putu. Ovakva mjesta kao što je naš muzej, a to postaje i Gradska knjižnica, a uskoro će, nakon obnove, to biti i Hrvatski dom - prostor su gdje doživljavamo ugođaj vlastitog doma.

** Muzej je, dakle, proširio program?*

- Obnovom dijela dvorca dobili smo mogućnost za različite aktivnosti. I za izložbe također. Ovdje se održavaju i koncerti i promocije knjiga i predavanja. U izložbenim prostorima imamo klasične muzejsko-galerijske priredbe. Razmjenjujemo programe s muzealcima iz drugih muzeja. Prikazujući programe različitih ustanova iz naše zemlje, Vukovar postaje mjesto prezentiranja hrvatske kulturne baštine.

** S obzirom na zatečeno stanje, što je ostalo od prijašnjih muzejskih fundusa?*

- Mnogo je uništeno ili ukradeno, nešto smo, dakako, spasili. Poglavito je spašena muzejska knjižnica i nešto dokumentarne građe. No, kao muzej u progonstvu mi smo sakupljali nova djela. Tako danas imamo izuzetno vrijednu zbirku koja nosi naziv "Muzej Vukovara u progonstvu", koja se sastoji od 1400 djela

suvremenih umjetnika. Ta su djela sakupljena na inicijativu mr. Bože Biskupića, a poklonili su ih hrvatski umjetnici Vukovaru i Gradskom muzeju Vukovara. U toj zbirci, međutim, sada ima i djela umjetnika iz nekih europskih zemalja, Poljske, Francuske, Italije, Njemačke. Iako je još nismo prenijeli u Vukovar, jer za to još nemamo uvjeta (djela su deponirana u Zagrebu i u Osijeku), zbirku povremeno pokazujemo u zaokruženim segmentima. Muzej je dobio i brojne druge darove. Spomenut ću Etnografski muzej u Splitu, koji nam je iz svog fundusa dao na trajnu posudbu nošnje našeg kraja. Veoma cijenimo i replike nošnji koje su nam darovali pojedinci i ustanove.

** Jedna od bitnih zbirki vašega muzeja bili su nalazi iz Vučedola, prethistorijskog lokaliteta u okolici Vukovara, do kojih se došlo sustavnim arheološkim iskopavanjima od 1984. do 1990. godine. I oni su otuđeni. Planirate li bilo kakvu prezentaciju vučedolske kulture, s obzirom na njen svjetski značaj? Naime, znanstveni skup arheologa upravo održan u vašem muzeju najavio je dogodine nastavak iskopavanja na ovom lokalitetu.*

- Imamo velikih planova koji počivaju na arheološkom lokalitetu Vučedol. S obzirom na to da je pozicija Vučedola iznimno atraktivna, te uz svoju arheološku komponentu ima i sve izgleda za sportske i rekreativne aktivnosti, uz koje bi išli i ugostiteljstvo a i drugi sadržaji, stvorena je ideja o Vučedolu kao arheološko - turističkom parku. I istraživanja od 1984. godine vodila su k tome da se tu stvori arheološko - turistički park, koji bi pokazao značaj i ljepotu lokaliteta. Rat je ta nastojanja prekinuo. Predviđeno je i formiranje Muzeja vučedolske kulture, koji bi na samom arheološkom lokalitetu pokazao presjek razvoja u Vučedolu. Ogroman je to projekt koji zavređuje posebnu pozornost, a da se shvati njegov opseg spomenut ću samo da podrazumijeva različite sadržaje (uz arheološki park i arheološke radionice, čak i arheološku školu!), a mislimo da bi se mogao početi realizirati već iduće godine.

** Ovdje se logično nadovezuje pitanje o povratu otuđene građe iskopane u Vučedolu, koja je još u Novom Sadu. Što se, dakle, čini za povrat te građe?*

- Pratimo razvoj događanja koji će rezultirati povratom svih otuđenih umjetnina Vukovara. No, trenutna politička zbivanja u Jugoslaviji odgađaju mogućnost pregovora, koje je Hrvatska već bila započela.

Elena Cvetkova, *Večernji list*, 10. listopada 1999.

Izjava tjedna:

Među idejama o tome što učiniti s trajnim spomenom na sve poginule i nestale Hrvate Zdenka Farkaš, voditeljica zagrebačkog centra Apel, ističe kako ona osobno smatra da bi od 13,650 opeka s imenima stradalih Hrvata u Domovinskom ratu trebalo sažidati kapelicu u njujorškom parku ispred zgrade Ujedinjenih naroda.

**HRVATSKA ISKRA....
VAŠE ZADOVOLJSTVO**

U Hrvatskoj 1,12 milijuna umirovljenika, a 960 tisuća zaposlenih

Zagreb - Uoči današnje prve jesenske sjednice Zastupničkog doma Sabora jučer su zasjedali saborski odbori u koje su se nakon deset mjeseci stanke ponovno vratili oporbeni zastupnici.

Odbor za zakonodavstvo podržao je prijedloge izbornog zakona te zakona o izbornim jedinicama. Potpredsjednica Sabora Jadranka Kosor iznijela je stav HDZ-a da je predloženi tekst izbornoga zakona dobar temelj za objektivno, pošteno i ravnopravno sudjelovanje u izborima svih stranaka.

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina uglavnom je raspravljao o dijelu izbornog zakona koji se odnosi na biračka prava nacionalnih manjina. Milan Đukić je naglasio da pripadnici srpske nacionalne manjine ne bi trebali biti taoci politič-

IZRAVNA RATNA ŠTETA U HRVATSKOJ OKO 236 MILIJARDI KUNA

ZAGREB, 9. listopada - "Republika Hrvatska pretrpjela je tzv. izravnu ratnu štetu od 236,4 milijarde kuna, ili 65,3 milijarde DEM, ili 37,1 milijardi USD. Uz to imamo i indirektnu ratnu štetu koje su praktično tri do četiri puta veće od izravnih. Štete ćemo znatno osjećati u blizoj budućnosti", ističe predsjednik Državne komisije za popis i procjenu ratne štete i pomoćnik ministra financija mr. Ivan Novačić. Nakon gotovo osam godina temeljitog rada, dovršeno je cjelovito izvješće o ratnoj šteti u Republici Hrvatskoj. U razgovoru za "Nedjeljni Vjesnik" mr. Novačić prvi put javno iznosi konačne brojke ukupnih ratnih šteta u našoj zemlji, koje su daleko veće od ranijih procjena od 27 milijardi američkih dolara.

"Ratne štete, od države do pojedinca, vrlo ozbiljno i znatno umanjuju razvojne karakteristike u cjelini. RH je zbog rata izgubila jedan srednjoročni razvojni ciklus, uz gubitak oko 15 milijardi USD bruto domaćeg proizvoda u razdoblju od 1991. godine do 1995. godine. Zbog toga se danas ne razvijamo na nekih osam do devet tisuća USD bruto domaćeg proizvoda po glavi stanovnika, nego na upola manje. Prije rata imali smo približno oko 6600 USD po stanovniku, po podacima Svjetske banke. Posljedice rata umnogome su zakočile razvitak Republike Hrvatske za razliku od većine drugih tranzicijskih zemlja", pojašnjava mr. Novačić. Prema njegovim riječima gospodarstva pojedinih gradova su praktički nestala, ili vidno reducirana (Osijek, Vukovar, Vinkovci, Sisak, Zadar itd.). To praktički znači da je rat restrukturirao gospodarstvo. Izgubljen je značajan dio izvoznih kapaciteta, posebno prerađivačke industrije, što se osjeti i danas.

Jedna od specifičnosti ratnih šteta u Hrvatskoj su golemi ljudski gubitci. Tako je 1991. godine Hrvatska imala 4,784.265 stanovnika. Potencijalni posredni i neposredni gubitak u dvjema sljedećim godinama je oko 270.000 stanovnika, od čega izravni fizički gubitak do 20.000 osoba, a gubitak prirodnog prirasta oko 10.000 osoba. Posredni i neposredni gubitci nastali migracijom iznose oko 240.000 stanovnika.

Miroslava Rozankovic, Vjesnik, 10. listopada 1999., str. 6.

Usvojen HDZ-ov prijedlog Zakona o PDV-u

HDZ-ov prijedlog dopuna Zakona o PDV-u dobio je jučer podršku Zastupničkog doma, a HDZ je odlučio proširiti krug proizvoda na

kih prava radi jedne skupine ljudi koja je bila inicijator oružane pobune u Hrvatskoj. Furio Radin je naglasio da zakon prisiljava manjine da izaberu između sebe svog političkog i etničkog glasa te da je nedopustivo da se istodobno daju etnička, a oduzimaju politička prava. Odbor je podržao izborni zakon, a protiv su glasovali Đukić, Radin i Njegovan Starek. Na Odboru za rad i socijalnu skrb direktorica mirovinskog fonda Dunja Vidošević iznijela je podatak da se od prosinca prošle do srpnja ove godine broj umirovljenika u Hrvatskoj povećao za stotinu tisuća i sada iznosi 1,12 milijuna umirovljenika, a zaposlenih je 960 tisuća. (Jutarnji list, 22.9.99)

koje će se primjenjivati nulta stopa tog poreza. Tako će osim kruha, mlijeka, lijekova i knjiga, od 1. studenog od PDV-a biti oslobođena ortopedska pomagala, nadomjesna hrana za majčino mlijeko te medicinski proizvodi koji se u ljudsko tijelo ugrađuju kirurškim putem poput različitih inplatanata, peacemakera, umjetnih zglobova, intrauterinih uložaka (spiralna) i sl. Oporbeni prijedlog izmjena PDV-a nije prihvaćen. Mato Alrović (SDP) neuspješno je tražio da se odgodi glasovanje o HDZ-vu prijedlogu izmjena Zakona o PDV-u jer se, kako je rekao, ne mogu davati amandmani nakon provedene rasprave i na one odredbe kojih nema u HDZ-vu prvotnom prijedlogu dopuna Zakona o PDV-u. HDZ je, smatra Alrović, upravo to učinio i time prekršio pravne propise i saborski Poslovnik. Zastupnički dom prihvatio je konačni prijedlog izmjena zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika, što znači da će se na inicijativu Antona Kovačevica (HDZ) za još godinu dana produljiti ostanak državnih dužnosnika u upravama trgovačkih društava, ustanova i izvanproračunskih fondova. (Jutranji list, 2. Listopad)

OSIGURANA ŠTEDNJA:

Počela isplata uloga od 30.000 do 50.000 kuna

Državna agencija za sanaciju banaka i osiguranje štednih uloga (DAB) počela je početkom mjeseca isplaćivati štedne uloge od 30.000 kuna do 50.000 kuna za štedište Glumina banke, Gradske banke, Ilirija, Komercijalne te Županijske banke. Ukupna obveza za isplatu tih iznosa je oko 355 milijuna kuna, a riječ je o potraživanjima 8824 štediša. Inače, prema podacima DAB-a na isplatu osigurane štednje u tih pet banaka ima pravo oko 118.000 štediša u ukupnom iznosu od 3,11 milijardi kuna.

Agencija će od 1. studenoga, kako je najavljeno, početi i isplaćivati uloge od 50.000 do 80.000 kuna, a riječ je o potraživanjima 7414 štediša u ukupnom iznosu od 483 milijuna kuna.

Kunst: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje doveden pred financijski slom

Zagreb, 6. listopada, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) doveden je pred financijski slom, jer će se njegov deficit do kraja godine popeti na milijardu i 200 milijuna kuna, upozorio je danas predsjednik Udruge radničkih sindikata Hrvatske (URSH) Boris Kunst, koji predstavlja sindikate u Upravnom Vijeću HZMO-a. "Glavni uzrok kolapsa HZMO-a je loše upravljanje portfeljom mirovinskog fonda, osobito u razdoblju od '92 do '99, kada je nominalna vrijednost portfelja smanjena s 4,2 milijarde njemačkih maraka na današnjih 2,8 milijardi maraka", ustvrdio je Kunst na konferenciji za novinare. U tom razdoblju s dionicama su se provodile razne transakcije na štetu fonda, zbog

Na stavak na idućoj strani

čega bi trebali odgovarati tadašnji direktori i članovi Nadzornog odbora fonda, istaknuo je Kunst. Ako Vlada dio novca od prodaje Hrvatskih telekomunikacija ne usmjeri u HZMO umirovljenici uskoro neće primati mirovine, jer se država mora zaduživati kod banaka kako bi ih isplatila, rekao je Kunst. No, dodao je, ako taj novac i dođe u Zavod, to je samo privremeno rješenje. Uprava HZMO-a predložila je Vladi neke mjere za poboljšanje financijskog stanja među kojima se predlaže i povećanje stope doprinosa sa sadašnjih 21,5 na 23 %, no tome će se sindikati sigurno usprotiviti, ocijenio je predsjednik URSH-a.(HINA)

PROBIJEN TUNEL “SVETI ROK”

Sveti Rok, 6. 10.(Hina), Danas oko 17,30 graditelji splitskog “Konstruktora” i zagrebačke “Hidroelektre” probili su tunel “Sv. Rok” kroz Velebit. Tunel dug 5661 metar s južne strane probijali su radnici splitskog “Konstruktora”, a sa sjeverne strane radnici zagrebačke “Hidroelektre”. Činu probijanja tunela bio je nazočan ministar razvoja, useljništva i obnove dr. Jure Radić. Nakon iskopa posljednjeg ruševnog materijala, nakon kojeg se pojavila rupa, Radić je zahvalio graditeljima koji su tunel probili šest mjeseci prije roka. Dr. Radić je posebice podsjetio na činjenicu da nitko nije stradao u tome najopasnijem infrastrukturalnom objektu u Hrvatskoj. Također je najavio da će svečanost probijanja tunela “Sv. Rok” biti održana idući tjedan. Na mjestu proboja susreli su se osim graditelja i vodećih ljudi dviju tvrtaka i projektant tunela Ivan Banjad i drugi. Tunel “Sv. Rok” sastavni je dio buduće autoceste od sjevera prema jugu, a početak gradnje označio je predsjednik države dr. Franjo Tuđman u kolovozu 1993.

CROATIA - A HEALTH FOOD OASIS

“One of Croatia’s advantages which the international community would certainly like to make use of is its wonderful food.” This is not a slogan taken from a leaflet promoting Croatian tourism, but a statement made by Assistant U.S. Secretary of State Julie Taft. U.S. ambassador to Croatia William Montgomery similarly praised Croatian cuisine.

Can health food become a Croatian advantage, and even a good export product? This is possibility which should certainly be considered carefully. This is particularly important when one considers that Western Europeans are not (only) praising Croatian culinary specialties, but also the fact that Croatia is still not gripped by the fever of genetically modified food, which is an American reality to the extent that food is divided that which is genetically modified and that which is not.

And there is less and less food that is not genetically modified in Western European supermarkets.

Croatia cannot compete in food production with larger producers, particularly the United States and Western European countries, for a simple reason” Croatian fields are split into sections, and the Croatian economy would never be able to place such large quantities of good onto the market. However, as it seems at the moment, it could compete with quality, because the international trend of returning to health, and even more importantly natural food are becoming increasingly obvious.

It is no less important that Croatia cannot achieve large profits through the production of genetically modified food in its current situation, according to experts. On the other hand, it can profit from not interfering with nature. Thus the trademark “Made in Croatia” on food stuffs could continue to be mark for food which has not been genetically treated --- and that’s something in high demand today. (Iva Ušćumlić, Zajedničar)

Image. 8. listopada

Hrvatska narodna banka otkupila je od Ministarstva financija 315 milijuna dolara od priljeva ostvarenog prodajom dijela Hrvatskih telekomunikacija Deutsche Telekomu, čime su ukupne devizne pričuve na računima središnje banke porasle na dosad nezabilježenih 3,16 milijardi dolara, priopćeno je danas iz HNB-a.

Budući da kunska protuvrijednost ove transakcije iznosi 2,24 milijarde kuna, koje su doznačene na račun Ministarstva financija i kojima će se izmirivati dospelje državne obveze – od spomenutog iznosa 300 milijuna kuna već je povučeno na otplatu državnog zaduženja kod središnje banke – time se trenutačno i privremeno povećava i razina likvidnosti u bankovnom sustavu.

Središnja banka već je počela i s poduzimanjem mjera za povlačenje viška likvidnih sredstava. Stoga je odmah danas provedena dodatna, izvanredna dražba kunskih blagajničkih zapisa HNB-a, kojih su banke upisale u vrijednosti 399 milijuna kuna, s rokovima dospijeca od 40, 96 i 187 dana. Time se stanje ukupno upisanih blagajničkih zapisa podiglo na 1,31 milijardu kuna.

Idućih dana uslijedit će i redovite dražbe blagajničkih zapisa, a po potrebi i intervencija HNB-a na deviznom tržištu. Središnja banka procjenjuje da će, bez obzira na izuzetne razmjere uvodno spomenute financijske transakcije, i dosad uobičajenim instrumentarjem monetarne politike, bez osobitih teškoca održavati zadovoljavajuću razinu kunske likvidnosti u bankovnom sustavu, te takav odnos ponude i potražnje na deviznom tržištu koji neće dovesti u pitanje daljnje održavanje stabilnosti tečaja kune.

Vladimir Drobnjak: NE MOŽE SE BRZO SKUPITI ŠEST MILIJARDI DOLARA ZA JADRANSKO - JONSKU AUTOCESTU

Hrvatska diplomacija smatra uspjehom što je dobila privolu Slovenije, Albanije, a na kraju i Bosne i Hercegovine da u zajedničko ime predloži projekt Jadransko - jonske autoceste u Bariju na inačuralnom sastanku gospodarskoga Radnog stola Pakta o stabilnosti u jugoistočnoj Europi. Time je projekt ušao u (još posve nezijvestan) postupak pa može računati da će pojedini njegovi dijelovi - u projektiranju ili dionice u izvedbi - moći zahtijevati financiranja koja Pakt predviđa, ali ne jamči: donaciju ili niskokamatni zajam. - To je uspjeh, a sve više od toga bilo bi nerealno - smatra voditelj hrvatskog izaslanstva u Bariju Vladimir Drobnjak, hrvatski nacionalni koordinator Pakta za stabilnost. - Uostalom - kaže Drobnjak - posrijedi je projekt koji se ne može realizirati odmah, već za nekoliko godina, što znači da i za financiranje ima vremena. To prije što je vrijednost projekta procijenjena na šest milijardi dolara. (Večernji list, 11.10.99)

Služite se našim pokroviteljima:

TEL: (905) 602-8900
FAX: (905) 602-8899
Mobile: (416) 399-4309
E-mail: Generaltourist@ICA.net
Web page: http://www.Generaltourist.com

TRAVEL SERVICE LTD.

Special Agents for
CROATIA AIRLINES
Member of IATA

Exclusive Agents for
CAR RENTAL
in Croatia

3045 Southcreek Road, Unit 1
Mississauga, Ontario., CANADA L4X 2X6

JOHN LONCARIC
President

ŠODERICA - PODRAVSKO MORE

Pravi ribolovno-izletnički biser Podravine je Šoderica, 17 km udaljeno jezero od Koprivnice. Zovu ga i podravskim morem, jer je ljeti omiljeno izletište i kupalište za tisuće stanovnika ovog dijela Hrvatske. Infrastruktura na obali, restorani i različiti sadržaji privlače posjetitelje cijele godine. Pristup do jezera je odličan.

U prosjeku jezero je duboko oko 5 metara, a najveće dubine su i do 20-etak metara. Zahvaljujući bogatstvu ribljih vrsta, ali najviše kapitalcima, jezero je odlična ribolovna voda. Svake godine ovdje “padne” na desetke kapitalnih amura, šarana, deverike i soma. U jezeru ima i somova težih od stotinu kilograma. Kapitalnih štika je iz godine u godinu sve manje, ali još ih dosta pliva. Na nedavnom Rapala kupu, na kojem je nastupilo 79 blinčeraša iz zemlje, pobjedu sa štukom teškom 14 kg odnio je Krešimir Ivanček iz Koprivnice. Zahvaljujući bogatstvu bijele ribe, (uklije, žutooke, crvenperke) Šoderica je popularna staza raznih natjecanja u lovu ribe udicom na plovak. Od najulova s jezera valja spomenuti soma teškog 92 kg, šarana teškog 22,4 kg i amura teškog 30 kg.

Na Šoderici se u pravilu lovi svim ribičkim tehnikama. Odlukom Zajednice ŠRK, ribolov je dopušten s najviše četiri štapa (sa po jednom udicom na svakome). Najčešće se lovi klasičnim dubinskim tehnikama - čekanjem, bez plovka. Popularno je “razvlačenje” na hranjena mjesta, do kojih je teško dobiti. Puni, čvrsti prutovi za ribolov amura i šarana postave se na obalu, a čamcem se udice razvuku do hranjene pozicije. Na prutovima su koturi velikog kapaciteta (200 m najlona 0.40mm). Posljednjih godina sve je više pristalica šaranskog ribolova boilima i kukuruzom. Bijela riba lovi se dugim direktašima s plovkom.

Jezerom uspjelo gospodari Zajednica sportsko-ribolovnih klubova Koprivnica, koja brine o čuvanju ove odlične vode, a dozvole za ribolov na Šoderici kogu se kupiti u Ribičkom restoranu na samom jezeru ili u svim ribičkim klubovima ovog područja.

MATI ZEMLJA, MEĐIMURJE

Jesenska

Srce pita, tožno srce,
Pita za te v stranjskom svetu:
Je li su orehi zreli,
Je li šošja vre kuruza?

Kaj delaju snehe v selu,
Kak starjapa kaj živiju?
Je li se nam nej podrla
Stara hruška za pečnicom?

Morti su se vre v gorica
Javili jesenski grili;
Morti su već vu te dneve
Čuje z bregov i klopotec.

Draga jesen, žuta jesen
V dragom kraju, v Međimorju,
Je li bum ja jesen našel
Dragu jesen, v dragom kraju?
Vinko Kos

KHEVENHILLER

SERENISSIMUSA ARCHIDUXA CAROLUSA
TABORNIK GENERALKVARTIRMAJSTER
KHEVENHILLER NA TLAKI ZIDA NOVI
BANSKI FESTUNG CAROLOST ADIUM

Nigdar ni tak bilo
da ni nekak bilo,
pak ni vezda nebu
da nam nekak nebu.

Kajti: kak bi bilo da ne bi nekak bilo,
ne bi bilo nikak, ni tak kak je bilo.

Ar je navek bilo da je nekak bilo,
kaj je bilo, a je ne, kaj neje nikak bilo.

Tak i vezda bude da nekak vre bude,
kak biti bude bilo da bi biti bilo.

Ar nigdar ni bilo da ni nišće bilo,
pa nigdar ni ne bu nišćega ne bu.

Kak je tak je, tak je navek bilo,
kak bu tak bu, a bu vre nekak kak bu!

Kajti nemre biti i nemre se zgoditi
da kmet ne bi trebal na tlaku hoditi.

Nigdar još ni bilo pak nigdar nemre biti
da kmet neje moral na vojščinu iti.

Kajgod kakgod bilo opet bilo opet je tak bilo,
kak je bilo tak je i tak bude bilo.

Kak je navek bilo navek tak mora biti,
da muž mora iti festunge graditi,

bedeme kopati i morta nositi,
z repom podvinutim kakti kusa biti,

Kmet nezna zakaj tak baš mora biti
da su kmeti gladni, a taborniki siti.

Ar nigdar ni tak bilo da ni nam tak bilo,
pa nigdar ni ne bu da kmet gladen ne bu,

kajti nigdar ne bu na zemlji ni na nebu,
pri koncu pak Turčin potukel nas se bu.

A kmetu je sejeno jel krepa totu, tam
il v katedrale v Zagrebu,

kad drugog spomenika na grebu mu ne bu
neg pesji branbonjak na boječkem grebu.
Krlēja

Širite HRVATSKU ISKRU

VREMEPLOV.....

RAKOVIČKA BUNA

6. listopada- Jedan od prvaka Hrvatske stranke prava Eugen Kvaternik pokušao od 8. do 11. listopada 1874. politički otpor austrijskoj i mađarskoj hegemoniji u tadašnjoj Hrvatskoj usmjeriti u oružanu borbu za potpuno nacionalno oslobođenje. Pod njegovim vodstvom u selu Bročancu u Vojnoj Krajini, a zatim u Rakovici, počeo je ustanak koji je poslije nazvan "Rakovička buna".

Kvaternik je odlučio podići ustanak iako se prije toga uvjerio da neće dobiti pomoć iz inozemstva. Znao je da se sloboda i nezavisnost Hrvatske ne mogu postići mirnim, parlamentarnim putem, raspravama i saborskim govorima. Time je slijedio primjer onih hrvatskih političara koji su bili pobornici nacionalnog oslobođenja borbom, Ivana Martinovića, Ivana Kukuljevića i Antuna Starčevića koji je dvije godine prije toga rekao da će Austriji upravo graničari zadati posljednji udarac.

Dan uoči bune u Bročancu zavjerenici su sastavili Privremenu narodnu hrvatsku vladu predvođenu Kvaternikom. Poslije bune pučanstvu je upućen proglas u kojem se ističe da su sve žive sile naroda upravljene na oslobađanje naroda ispod švapsko-mađarskog ropstva; traži se jednakost pred zakonom, općinska samouprava i sloboda vjeroispovijesti. Uz bunu je pristalo nekoliko stotina graničara, a uskoro im se pridružilo i pet sela iz okolice Rakovice.

Pomno prateći akcije i pokrete ustanika, austrijska vojska brzo je reagirala i već je 11. listopada oružanom silom ugušila pobunu. Glavni vođe pobune Kvaternik, Bah i Rakijaš poginuli su u pokušaju probijanja do turske granice, a vojskovođa Rade Cvijić uspio je pobjeći u Bosnu.

Usprkos neuspjeloj buni, Kvaternik je svojom smrću za slobodu Hrvatske presudno utjecao na daljnji razvoj svenarodne borbe protiv Austrije i Mađarske.

Marija Bistrica, 3. Listopada 1998

"Mi, udovoljavajući želji našeg brata zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića te brojne braće u biskupstvu i mnogih vjernika, pošto smo razmotrili mišljenje Zbora za proglašenje svetih, Našem apostolskom vlašću dopuštamo da se sluga Božji Alojzije Stepinac odsada naziva blaženim i da se svake godine na dan njegova rođenja za nebo, desetoga veljače, može slaviti njegov spomendan na mjestima i na način kako je to određeno kanonskim propisima.

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen"

Riječi obreda beatifikacije kojima je Sveti Otac proglasio blaženim časnoga slugu Božjega Alojzija Stepinca.

Bruno Bušić - obljetnica smrti

Ante Bruno Bušić mučki je ubijen prije 21 godinu u Parizu 16. listopada 1978 - strani mediji tada su javljali da je ubijen jedan od najobljubljenijih ljudi u Hrvatskoj. Bušić je bio odvažan borac za oslobađanje hrvatskog naroda od jugokomunističkog terora - tu borbu je zasnivao na temeljnome moralnom načelu: "Nijedan čovjek, nijedan narod ne smije se pomiriti s ropstvom, pa makar morao za svoju slobodu voditi oružanu borbu i u toj borbi pasti!"

Obljetnica raskida sa SFRJ

Početkom listopada 1991. JNA je poduzimala najčešće napade na Hrvatsku. Postalo je očigledno da se hrvatski narod mora suprotstaviti agresiji dobrom organizacijom obrane, jedinstvenosti, voljom i junaštvom jer mu je "biti ili ne biti". Sabor je bio na visini povijesnog trenutka i 8. listopada 1991. održao zajedničku sjednicu svih vijeća. Zbog opasnosti od zračnih napada sjednica je održana izvan sabornice na Trgu sv. Marka, na tajnom mjestu - u podrumskoj dvorani Ine u Šubićevoj. Prije osam godina donesena je povijesna Odluka o raskidu državno-pravne sveze s ostalim republikama i pokrajinama SFRJ. Zastupnici su donijeli i zaključke o oružanoj agresiji na Hrvatsku koju su izvršile Republika Srbija i JNA. Sve države svijeta pozvane su na uspostavu diplomatskih odnosa s Hrvatskom, kao novom neovisnom državom.

Željko Sabol, Vjesnik, 8. listopada 1999

Naša Nives, djelatnica Generalturista, našeg pokrovitelja.

VUKOVARSKA VINA, FIŠ I DOBRA FEŠTA UZ DUNAV

VUKOVAR - "Nisu ovo "jeseni", "vezovi" niti "berbe", već vukovarska večer na Dunavu. Mi nastavljamo tradiciju", rekao je to prvi čovjek Vukovara Vladimir Šengl u petak navečer, pozdravljajući u dvorištu dvorca Eltz brojne uzvanike 30. Kulturno - turističke priredbe "Gdje Dunav ljubi nebo", i ujedno druge poslije Domovinskog rata. Kraj velikog šatora podignutog uz dunavsku obalu u tom trenutku još su se dimile velike vatre na kojima se pekla riba na rašljama, a kuharski znalci pripremali fiš - paprikaš. HVIDRA je, naime, i ove godine organizirala natjecanje u spravljanju fiša, a "Zlatni kotlić '99" za najukusniji fiš pripao je povratniku u Borovo Naselje Milanu Vorkapiću. Njegov fiš poslije je na licitaciji prodan za 500 kuna, a po stotinjak kuna zaradili su Zvonimir Čorak i Franjo Rajh, natjecatelji koji su osvojili drugo i treće mjesto. Uz dobru večeru i vukovarska vina na kojima se nije štedjelo, za dobru atmosferu znalački se brinuo poznati umjetnik hrvatske estrade Miroslav Škoro. Red pjesama, red dobrih viceva i tako do dugo u noć. A organizatori vukovarske priredbe - Turistička zajednica i Poglavarstvo grada, kojima se uistinu nije mogao prigovoriti bas ni jedan propust, osmislili su i iznenađenje večeri: pred ponoć je u sator uplovila vukovarska bijela lađa. Za njezin povratak u Vukovar zaslužni su ovaj put slastičari, ali zato oduševljenje- nazočnih nije bilo ništa manje. To više što su slatki komadići lađe nekima donijeli dobre nagrade iz proizvodnog asortimana "Borovo - kožne obuće". Dvorište grofovskog dvorca ponad Dunava utihnulo je tek pred zoru, a Vukovarci se pritom nisu mogli oteti dojmu kako takvih fešta Vukovaru, utonulom u svakodnevne muke po obnovi i povratku, treba mnogo, mnogo više.

Sanja Butigan, Glas Slavonije, 11. listopada 1999., str. 30.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 44, 15. X, 1999

Nestao Janez Gajšek!

Ljubljana, 28. rujna, - Policijska uprava u Mariboru potvrdila je nestanak nekadašnjeg istaknutog člana Slovenskih demokršćana (SKD) Janeza Gajška, direktora mariborskog poduzeća "Metalna". Prema neslužbenim informacijama, koje su prenijeli mediji - potraga za Gajšekom poduzeta je u petak ujutro nakon što je u blizini Maribora pronađen prazan njegov automobil. Kako piše ljubljanski DNEVNIK, policija je pretražila akumulacijsko jezero hidrocentrale Zlatoličje, smatrajući da je riječ o samoubojstvu.

Gajšek je kao jedan od vodećih članova kršćanskih demokrata bio poznat i po tome da se u zadnje vrijeme jako angažirao na otkrivanju masovne grobnice Težno, piše DNEVNIK.

Gajšekovo tijelo nađeno u petak 1. listopada 500 metara od mjesta gdje je prije pronađen njegov prazan automobil - obješeno o drvo.

"Strah je ušao u sve Mariborčane. U to smo se uvjerali na gradskim ulicama kada smo od građana željeli čuti što misle o Gajšekom slučaju. Nitko s nama nije htio razgovarati, već su svi mahali rukama i glavama te se ubrzanim koracima udaljavali od nas."

(Previše znao, imao previše dokumenata o poslijeratnim likvidacijama u Težnom, gdje je na 70 metara tenkovskog rova ekshumirano 1179 (a ne 1.979) kostura.

Franc Perme: "Ako žele neka me ubiju! Već sam navikao da mi gotovo svakodnevno prijete preko telefona, svašta mi govore, pišu, ali neka! Ako žele, neka me ubiju, već kad je do toga došlo - kratko nam je rekao Franc Perme, predsjednik Društva za uređenje prešućenih grobova, koje se najviše angažiralo u istraživanju poslijeratnih masovnih likvidacija u Sloveniji. (AMAC)

Zbog pritiska za iseljavanjem, u Srijemu se od 1991. prepolovio broj Hrvata

Valpovo, U vrijeme kad srpska nacionalna manjina u Hrvatskoj ponovo traži odgađanje služenja vojnog roka u Hrvatskoj vojsci za srpske mladiće, a međunarodna zajednica čini pritisak za što brži povratak srpskih izbjeglica u Hrvatsku, zanimljivo je pogledati kako je danas položaj Hrvata u Srijemu, kraju koji je stoljećima domovina hrvatskom, njemačkom, mađarskom i ostalim narodima. Koliko se za njih zanimaju različite udruge zadužene za praćenje ostvarivanja ljudskih prava?

O tom problemu, malo znanom u Hrvatskoj, govori vlč. Josip Matanović, danas župnik u Valpovu. Naime, on je proteklih jedanaest godina proveo u Srijemu, a posljednjih pet godina u Srijemskoj Mitrovici.

Odmah na početku, vlč. Matanović ističe da Hrvati u Srbiji nemaju ni status nacionalne manjine, što se osjeti u njihovu javnom životu. Nemaju ni svoj tisak, ni radijski program, a ni sanjati ne mogu o televizijskom programu, kakav imaju Srbi u hrvatskom Podunavlju (TV-Dunav). U Srijemu je do 1991. bilo između 45.000 i 50.000 Hrvata, a danas in nema više od 22.000. Neke su župe jednostavno nestale (Gibanac, Kukujevci, Hrtkovci, Slankamen, Beška, Nikinci), jer su svi stanovnici pod pritiskom odselili u Hrvatsku, često u neusporedivo lošije kuće od onih koje su ostavili.

Naročito veliko iseljavanje bilo je nakon "Oluje", kad je 16.000 Srba koji su došli iz Hrvatske počelo provoditi neviđeni teror nad Hrvatima. Oni su istjerivali ljude iz domova, prijetili im, provocirali, a samom župniku su prijetili toliko da je, zbog gotovo ratnih uvjeta, četiri godine imao daske na prozorima župnoga stana. Međunarodna zajednica, kojoj se župnik i u svoje ime i u "HRVATSKA ISKRA" - Broj 44, 15. X, 1999

ime svojih vjernika obraćao, uopće nije reagirala, pa ni onda kad su groblja bila devastirana.

Ni u društvenom ni u kulturnom životu Hrvati u Srijemu ne mogu se usporediti sa Srbima u Hrvatskoj, iako su i jedni i drugi u svojim sadašnjim državama autohtono stanovništvo. Štoviše, Hrvati su u Srijemu puno duže nego Srbi u Hrvatskoj. Tako postoji samo jedno Hrvatsko kulturno društvo u Rumi, a propali su svi pokušaji da se u Sremskoj Mitrovici otvori Hrvatski kulturni centar, pa i nakon žalbe Vrhovnom sudu u Beogradu. O oslobođenju služenja vojske, ni Hrvati ni itko drugi s druge strane Dunava, unatoč osobnim željama, ne mogu ni sanjati.

Ipak, po riječima vlč. Matanovića, Hrvati su u Srijemu povezani i jedinstveniji nego u Hrvatskoj. Unatoč nemogućnosti kupovanja hrvatskog tiska, jako su dobro upućeni u sva zbivanja u zemlji, jer svi gledaju isključivo programe Hrvatske televizije. Dnevniku HTV-a vjeruju i gledaju ga svi - i Hrvati i Srbi, tvrdi vlč. Matanović.

Najveći problem za Hrvate u Srijemu je, kao i za ostale, nezaposlenost i vrlo teška svakodnevnica. Jedva se preživljava, a i mirovine se dobivaju na bonove!

A. Penić, Zajedničar

Pročitajte!!!

12. listopada, Deklaracija o odnosima EU-a i SRJ, koju su jučer donijeli ministri vanjskih poslova zemalja članica EU-a, nije neprijateljska ni prema oporbi ni prema srpskomu narodu, tako da nije bilo razloga da svi pozvani ne dođu na sastanak u Luksemburgu, ocijenili su predstavnici srpske oporbe koji su se odazvali tom sastanku.

Direktor Beogradskog fonda za ljudska prava i visoki dužnosnik Građanskog saveza Vojin Dimitrijević izjavio je za Radio B2-92 da je nesporazum nastao zbog toga što su čelnici oporbenih stranaka u Srbiji pogrešno shvatili da se od njih očekuje potpisivanje deklaracije, a to je samo uobičajeni unilateralni dokument EU-a. Također, pogrešno su shvatili dio toga dokumenta koji se odnosi na suradnju s Haaškim tribunalom. Demokratskim snagama, kad dođu na vlast u Srbiji, ne nameće se obveza izručivanja optuženih za ratne zločine Haaškomu sudu, već se traži da optuženi ne budu na državnim dužnostima.

Predsjednik Koalicije Vojvodine Dragan Veselin zadovoljan je sastankom te je izjavio da je stekao dojam da su zapadne zemlje spremne razmotriti mogućnost ukidanja ili ublažavanja gospodarskih sankcija.

Ministrima EU-a uručeno je pismo Saveza za promjene i političkih stranaka čiji predstavnici misu sudjelovali na sastanku. U pismu se izražava želja za nastavkom dijaloga i za legalizacijom odnosa EU-a i demokratskih snaga u Srbiji. (Image)

UN TRAŽE OD HRVATSKE BLAŽU KONTROLU NA GRANICI PREMA TREBINJU

SARAJEVO, Misija UN-a u BiH izrazila je zabrinutost Vladi RH zbor restriktivnog režima ulaska u Hrvatsku koji se primjenjuje prema osobama koje u zemlju žele ući preko graničnog prijelaza između Trebinja i Dubrovnika, izjavio je glasnogovornik Misijske UN-a u BiH Douglas Coffman. Na konferenciji za novinare održanoj u Sarajevu, Coffman je kazao kako hrvatska policija na graničnom prijelazu kod Brkata poduzima mjere provjere putnika i vozila kakve nisu na snazi niti na jednom drugom graničnom prijelazu između Hrvatske i BiH. Od hrvatske je Vlade zatraženo da policajci na ovom graničnom prijelazu prestanu s dosadašnjim načinom provjere putnika i vozila koji dolaze iz pravca Trebinja i

Nastavak na str. 13

SUĐENJE DINKU ŠAKIĆU: DINKO ŠAKIĆ PROGLAŠEN KRIVIM I OSUĐEN NA 20 GODINA ZATVORA

Nakon šestomjesečne glavne rasprave sudsko vijeće Županijskog suda u Zagrebu proglasilo je bivšeg zapovjednika ustaškog logora u Jasenovcu Dinka Šakića krivim jer je, kršeći pravila Međunarodnog prava za vrijeme II. Svjetskog rata, naredivao ubijanje, mučenje i nečovječno postupanje prema civilnom stanovništvu, zastrašivao, kolektivno kažnjavao te prinuđivao na prisilni rad i izgladnjivao zatočenike. Time je počinio kazneno djelo protiv čovječanstva i međunarodnoga prava, odnosno ratni zločin protiv civilnoga stanovništva.

Po navodima presude Šakić je kriv zbog – loših uvjeta u logoru, uslijed čega je zbog gladi, teškog fizičkog rata, zlostavljanja i mučenja stradao neutvrđen broj logoraša, likvidacije bolesnih i radno nesposobnih, odvođenje zatočenika u objekt Zvonaru, gdje su mučeni i zlostavljani do smrti, te zločina drugih ustaških dušnosnika za koje je znao, a nije ih spriječavao.

Sudsko drži da je nepobitno dokazano da je Šakić 21. rujna 1944. naredio vješanje dvadesetorice zatočenika iz grupe Mile Boškovića, kojeg je osobno ubio hicima iz pištolja, te nepoznatog logoraša zbog krađe klipa kukuruza. Šakić je, navodi se u presudi, kriv što su po njegovoj naredbi u logoru obješeni Albert Izrael i Kapar Nisim, te za izdvajanje, za nastupa logoraša, dvojice židovskih zatočenika, Avrama Montilja i Leona Perere, koje je osobno ubio.

Nakon presude predsjednik Sudskog vijeća Dražen Tripalo dao je kratak presjek glavne rasprave.

Izricanju presude prisustvovali su Tommy Baer, počasni predsjednik židovske organizacije B'nai B'rith, Ephraim Zuroff, direktor jeruzalemskog centra Simon Wiesenthal, predsjednik Hrvatske stranke prava Anto Đapic, direktor beogradskog Muzeja žrtava genocida Milan Bulajic, te predsjednik Hrvatskoga populacijskog pokreta Anto Bakovic.

Branitelji Dinka Šakića, Ivan Kern i Branko Serić, nezadovoljni presudom sudskog vijeća, najavili su podnošenje žalbe Vrhunskom sudu RH. Rok za podnošenje žalbe je petnaest dana od primitka presude. Branitelji prigovaraju zbog neodređenosti i općenitosti usmenog obrazloženja presude koju je izrekao predsjednik sudskog vijeća Dražen Tripalo.

Serić smatra kako je očito da je na sudsko vijeće izvršen pritisak, jer je, pojasnio je, ono u potpunosti prihvatilo navode iz optužnice bez jasnog utvrđenja vremena, mjesta i načina izvršenja zločina, te broja žrtava. U žalbi će upravo te neodređenosti biti istaknute, rekao je Šakićev branitelj Branko Serić. (Image)

Reagiranja naših prijatelja:

In the article entitled "Croatia at Crossroads" in the Gazette of August 19th, J.T. Kuhner predicted impending disaster and inferred, it seems to me, that Croatia is bordering on dictatorship. Current events refute any such allegations. For example, Croatia is the first of the Eastern European countries to hold war crimes trials, and the former Croatian Commandant of the Jasenovac concentration camp has been given the highest sentence available in Croatia. The Croatian judiciary tried the case in exemplary fashion. The process was praised by the director of the Simon Wiesenthal Centre, who has a vital interest in prosecution of war criminals.

Kuhner also indicated that the incumbent ruling party (HDZ) has no desire to foster progress toward a free market economy. This is apparently also untrue – it has just been

made clear that privatization is alive and well. As examples, the Croatian telephone system has had a 35% purchase by Deutch Telecom of Germany. Shares in 'Pliva', a pharmaceutical company, are on the market. 3 major banks and the largest insurance company have been sold to private enterprise. 'Podravka', a food manufacturing company is, I am told, now also privately held.

Additionally, Kuhner's statement that the President, Franjo Tudjman, is a "communist apparatchik" is in my view, a ridiculous statement. Tudjman's parents were killed by the communists in 1946. Tudjman resigned from the Yugoslav Army in 1961, and was jailed by the communist government for his political beliefs.

There are many other statements in the article that need to be questioned, but rather than extending this letter, I suggest that anyone interested in getting a more realistic view of Croatia could go there as a tourist, as I did for a month in 1998, or read Croatia: Myth & Reality by C. Michael McAdams, Director of the University of San Francisco Regional Centre in Sacramento, California, who is a specialist in Croatian studies.

Dr. McAdams and I have both been impressed by the Croatian people's desire for freedom, democracy and progress. The impending general elections will no doubt show the way to future gains in the personal well-being of the Croatian people.

A.J.Monk Surrey, B.C.

!?!?

Washington Post, Oct. 8. 1999
Letters to the Editor

"In his letter of Sept. 30, Michael A. Mišetić wrote, "On Nov. 20, 1991 294 patients were taken from the Vukovar hospital and executed." However, Mr. Mišetić doesn't say what transpired prior to the incident at the Vukovar hospital.

In late 1991, the Yugoslav Army captured Vukovar from Croatian forces who had been systematically massacring the Serb minority in the city. According to a Croat journalist, at least 1,000 Serbs – mostly women, old people and children – were shot, knifed, axed or bludgeoned to death in two main centres.

When Serb forces broke through and discovered the grisly scenes, Croatian soldiers fled to the Vukovar hospital, where they jumped into bed with their weapons by their side and became "patients". The patients Mr. Mišetić defends were not as innocent as he would have readers believe.

Stella L. Jatrass, Sterling

Hrvatski predsjednik u Vatikanu

Hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman 28. Listopada službeno će posjetiti Vatikan, izjavio je u Rimu hrvatski veleposlanik pri Svetoj Stolicu Marijan Sunjić.

Papa Ivan Pavao II. Primit će predsjednika Tuđmana, a zatim će hrvatski predsjednik razgovarati s državnim tajnikom Svete Stolice kardinalom Angelom Sodanom. Istoga dana poslijepodne predsjednik Tuđman i Sodano otvorit će izložbu Hrvatska - kršćanstvo, umjetnost, kultura u Sikstinskoj dvorani. Izložba će biti otvorena do 15. Siječnja 2000. Drugog dana boravka u Rimu predsjednika Tuđmana primit će talijanski predsjednik Republike Carlo Azeglio Ciampi. (Image)

ZAGREB OD VUGLA DO VUGLA

Prvo Bolnička, pa Poštanska, a danas Gajeva ulica

Gajeva ulica nekoć se zvala Poštanska, po bolnici "Milošrdne braće" koja je stajala na uglu Jelačićeva trga i Ilice. Neko vrijeme nosila je naziv Poštanska ulica, po pošti koja se je u njoj nalazila. Svojim izgledom s obzirom na skladišta, pilanu, zapuštene vrtove, blato - izazivala je revolt Gajevih nasljednika i pitanje: "Kako se jedna ulica na periferiji grada može zvati imenom vođe hrvatskog narodnog preporoda?" Danas je pak to ulica u najužem središtu grada, ulica je puna gradske vreve poput Ilice, Trga bana Jelačića, Jurišićeve, sa zdanjima koja su nastala krajem prošlog stoljeća i građena sve do naših dana. Svakom je poznato ime Ljudevita Gaja kao osnivača Ilirskog pokreta, preporoditelja, političara, kod kojeg se kako piše povjesničar dr. Rudolf Horvat "vrlo brzo probudila ljubav prema domovini."

Ljudevit Gaj rodio se 8. srpnja 1809 u Krapini, gdje mu je otac Ivan bio ljekarnik. Gimnaziju je polazio u Varaždinu, Zagrebu i Karlovcu, a studirao je filozofiju u Grazu i Beču, te pravo u Pešti. Na sveučilištu u Lipskom godine 1834, promoviran je u doktora filozofije. Sa 17 godina tiska knjižicu o gradinama kod Krapine, a sa 21 godinom objelodanio je "Kratku osnovu hrvatskog pisanja". U toj raspravi predlaže Gaj novi pravopis, uzevši, među ostalim - iz češkog jezika slova č, ž, š koja su se do tada pisala na različite načine. Premda Gaj nije bio pjesnik, ipak je upravo on godine 1833. napisao riječi za prvu hrvatsku budnicu "Još Hrvatska nij' propala". U toj pjesmi vidi se program njegove stranke.

No okupljanje Hrvata vidio je u tiskanju novina pa je iza mnogih neprilika počeo 10. siječnja 1835. u Zagrebu izdavati "Hrvatske novine" s književnim prilogom "Danica hrvatska". Kako je proširio svoj program za združenost slavenskog juga, odbacio je "horvatsko" i kajkavštinu, pa od 1836. izdaje "Narodne ilirske novine" i "Danicu ilirsku". Zbog "ilirskoga" imena došlo je do reakcije mađarona koji su napadno isticali "horvatstvo", pa je sam kralj zabranio ilirsko ime 11. siječnja 1843.

Istodobno, Gaj je putovao i agitirao po inozemstvu za svoj politički program, što je urodilo plodom u samoj Hrvatskoj, kad je Gajevo narodna stranka uspjela u Hrvatskom saboru 23. Listopada 1847. donijeti zaključak da se hrvatski jezik uvede u škole i u crkvu umjesto latinskoga. Burne 1848. Gaj je u "Narodnom domu" u Zagrebu i u Beču predložio Josipa Jelačića za hrvatskog bana. No, 1. siječnja 1850. stavio je Gaj svoje novine u službu bečke vlade "što mu ljuto zamjerahu hrvatski rodoljubi, jer je cijeli narod mrzio Bachov apsolutizam". Ni kada je vraćen ustav godine 1860. Gaj više nije mogao igrati nikakvu političku ulogu. Povukao se u svoju kuću na Mirogoju, gdje tada još nije bilo groblja, počeo je materijalno oskudijevati i umro je od kapi u Čirilometodskoj ulici na Gornjem gradu 20. travnja 1872. Ostavši sinove Velimira, Svetoslava i Milivoja, te kćerku Ljuboslavu. Gajevo supruga bila je Paula Krizmanić, s kojom se vjenčao 1842. u Mariji Bistrici, a umrla je 4. ožujka 1868. Vjerujemo da se danas njegova obitelj ne bi bunila na ulicu koja nosi ime Ljudevita Gaja i koja se nekad nalazila na dalekoj gradskoj periferiji.

Branimir Špoljarić, Vjesnik

Preplatite se na HRVATSKU ISKRU još danas!

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 44, 15. X. 1999

Pogled na katedralu iz perivoja Ribnjak

HORVATOV SLOGA I ZJEDINJENJE

(Krajem god. 1832.)

Još Hrvatska ni prepala,
Dok mi živimo;
Visoko se bude stala,
Kad ju zbudimo;
Ak' je dugo tvrdo spala,
Jačja hoće bit'
Ak' je sada vu snu mala,
Če se prostranit'.

Ni li skoro skradnje vreme,
Da nju zvisimo,
Ter da stransko težko breme
Iz nas bacimo;
Stari smo i mi Horvati,
Nismo zabili,
Da smo vaši pravi brati
Zlo prebavili."

Večkrat senja čudne senje
Slatke radosti,
Kada se joj kažu tenje
Jake mladosti;
Drugda pako magle crne
Nju obstraju,
Kada sestre njoj neverne
Nju zapiraju.

Jenput čuje svoje sine
Glasno pevati,
Složne glase u visine
Tako zdigati:
"Bratja danas kolo vodi,
Danka svetkuje,
Hrvatska se preporodi,
Sin se raduje."

Jenput vidi Županije
Sve ponovljene,
Stare slavne sve Banije
Znova stvorjene.
Vidi, čuje Gorotance
Krajnce dolazit'
I z Horvati neprestance
Tako govorit':

V kolu jesu vsi Horvati
Stare Države,
Starom Kralju verni svati
Z Like, Krbave,
Krajnci, Štajer, Gorotanci
I Slavonija,
Skup Bošnjaci, Istrijanci
Ter Dalmacija.

"Hoj Horvati, bratjo mila,
Čujte našu reč,
Neće nas razdružiti' sila
Baš nikakva več;
Nas je negda jedna mati
Draga rodila,
Z jednim naj je, Bog joj plati!
Mlekom kojila.

Vsi Horvati se rukuju,
I spoznavaju,
Istinski se sad kušuju,
Reč si davaju:
Neka znaju sveta puki
Njihov novi zvez,
Hvalit čuju vnukov vnuki
Slavni narod ves.

Ljudevit Gaj

Kako ćemo majki bolje
Sad zahvaliti,
Kak da bumo jedne volje
Se zjediniti;
Jal i nazlob njejne sine
Su razdružili,
Stare slavne Domovine
Diku zrušili. -

Mojim očima (i srcem)....

Ja sam jedan od sretnika, koji ima baku Šteficu u životu. Iz sveg srca se nadam da i vi, svatko od vas, imate isto tako jednu dobru osobu u životu, baš kao što je baka Štefica. Kroz par dana baka Štefica se vraća doma, u Zagreb, jer ovo je vrijeme kad baka, ili stare tete, koje su provele ovdje s nama neko vrijeme, odlaze natrag onima koji žive u Hrvatskoj, opet na neko vrijeme, i srce im je nekako rasječeno na "ove ovdje u Kanadi" i "one tamo u Hrvatskoj". Kad su ovdje, žale za onima tamo, a kad se vrate kući, stalno misle na nas ovdje. Takva su srca tih naših "baka Štefica".

Inače, baka Štefica meni nije ništa, bar po krvi, već mi je neobično draga, i kako mi je do sada pružila toliko lijepih trenutaka, mislim da joj dugujem poklon sada na odlasku za Hrvatsku. Naša baka Štefica je posebna baka, onako sitna, uvijek nasmijana s malim smješkom i velikim zagrljajem, a često joj zablista suza u oku, uglavnom od ljubavi ili žalosti za nekoga koga često puta ne pozna, i njene riječi "O moj Bože, zašto ne može biti uvijek dobro?" mi tako često zvone u ušima.

Moj poklon "mojoj" baki Štefici neće biti materijalan, iako je i to zaslužila, već pisani - "mojim očima (i srcem)", jer mislim da bi ona najviše željela baš ovakav poklon - od srca srcu! Moram vas vratiti u doba kad je ova rubrika bila pisana na engleskom pa je moja prijateljica bila prisiljena prevoditi svojoj mami - baki Štefici - moje riječi s engleskog. Isto tako znam da joj je članak o kestenima, kao i mnogima od vas, bio veoma drag, pa ću se još jednom vratiti na kestenje, i to je moj poklon mojoj baki Štefici i drugim bakama, koje nisu mogle same pročitati o kestenjima, tek su slušale prijevod.

U dućanu pored moje kuće možete kupiti sve. Ovih dana prodaju se kestenji (pravi Zagrepčani izgovaraju "kestenji" ili "kostanji") izvrsne kvalitete. Kad sam pred par dana razgovarala s mojim suprugom o posljednjim motrištima koje je napisala dr. Davorka Križaj-Kaplijić spomenuli smo i kestenje, koji su ovdje upravo izvrsne kvalitete - skuhati recimo cijeli lonac i možda tek dva-tri su "crna", ostalo sve super! Onda se pitam koliko je taj kesten kemijski čist kad znam da kod nas u Hrvatskoj ima toliko kestenja s crvima, da je to upravo užasno i koliko smo se ljutili ne shvaćajući koja je to sreća imati zdrave kestene i crve u njima.

Druga sreća, koju mi ovdje nemamo je branje kestenja. Prošle godine bila sam u Zagrebu kad su gomile penzionera odlazile na branje kestenja na Sljeme, i nakon što su završili, kasno popodne, umorni, s prepunim ruksacima, došli su u Šestinski Lagvić, sjeli za stol i u svježini prohladnog predvečerja pojeli svoje sendviče, i sa šalicom tople kave ili čaja završavali prekrasan dan na Sljemenu. Moram priznati da mi je tada bilo teško pri srcu, jer mi ovdje u Kanadi, koliko god imamo, nemamo to prekrasno poslijepodne na Sljemenu, kad s dobrim prijateljima provedete dan skupljajući kestenje, i završavate dan s pjesmom oko vas i u vama!

Ove godine izgleda neću moći otići u Hrvatsku, i time ću ispuštiti moje najdraže kolače (ne samo moje, već vjerojatno i vaše), jer kesten pire je za mene kolač nad kolačima, kraljevski kolač. Jasno, ja opet o hrani, ali - dozvolite mi - pisati o kesten pireu je upravo teško, jer gotovo osjećam fizičku potrebu za jednom porcijom te delikatese, jer mi toga nemamo ovdje na svakom uglu, kao u Hrvatskoj. Vjerojatno vi, koji živite u Streetsvillu, i blizu ste Pastry villa, gdje moj poznanik gosp. Redžep Hubijer pravi famozni kesten pire, i nemate toliku želju za tim, ne možete razumjeti nas koji živimo tako daleko od Mississauga i Streetsvilla da čeznemo za dobrim kesten pireom!

Svaki puta kad dođem u Zagreb u ovo doba prvo odem u Šestinski Lagvić na večeru (pa si tamo gledam naše "penziće" pri

povratku s branja kestenja, i slušam njihovu pjesmu) i onda u grad na kesten pire. Moja prijateljica svaki puta uzdiše prije mog dolaska: "I opet novih bar pet kila!" Moja prijateljica jako voli da ja dođem, ali kako mi često završavamo na visoko kaloričnoj hrani, nekakvim bakalarima, burecima, i svaki dan na kesten pireu, situacija postaje upravo kritična za linije nas obadje, jer sva ta hrana, malo kretanja, i veliko zadovoljstvo nose dodatne kile. Jasno, sada mi dvije ne trebamo dijeliti porciju kesten pirea, kao što smo to dijelile dok smo bile u školi, ili na fakultetu, jer tada novaca nije bilo. Mnogi od nas tada nisu imali novaca za "svoj" kesten pire, i tako je jedan kesten pire bio za nas nekolicinu. Danas se sjećam tih vremena sa smješkom i zadovoljstvom, jer ta prijateljstva koja su stvarana u školskoj klupi, za porcijom kesten pirea, ili nekim kolačem još i danas žive u toplini naših srca. Onaj smijeh i zadovoljstvo tih dana ostala su nam duboko zakopana u srcima, i današnje posjete svom rodnom gradu, ili selu - uz posjete roditeljima i prijateljima - svakako su i posjet onome što je bilo tako lijepo i tako nezaboravno.

Jasno, uz kesten pire, ne mogu zaboraviti sve kolače od kestena, rolade, kocke, pa torte, pa kojekakve poslastice sa šlagom na vrhu, ili između raznih slojeva, i onda neka mi netko kaže kako mu je svejedno ovdje ili tamo u Hrvatskoj. To nije istina, jer ovo jesenje doba tjera nas na razmišljanje o tome što ovdje nemamo na svakom koraku: na one naše prave slastičarne - bar kako ih mi pamtim - prepune raznih kolača s kestenjima, kojih mi ovdje zaista nemamo, koliko god da se trudimo da ih pronađemo u ovom ogromnom gradu; ili šetnju gradom gdje upravo sve miriše na kesten! Jučer su Ivica i Martin na radio-postaji "Zvuci Hrvatske" govorili o tome kako negdje u gradu miriše po kestenjima?! Zaista? Ja taj miris do dana nisam "omirisala" ovdje u Kanadi. I jasno, neki od vas će reći, - Pa napravi si kesten pire, ili neki kolač od kestena!

Nije to isto, dragi moji, jer jesti kesten pire u Zagrebu, recimo, ili u vašoj slastičarni u Petrinji, ili Varaždinu, ili Puli, je potpuno drukčije nego jesti ovdje u Torontu. Pogledaš van iz slastičarne, a ono neka prijateljica koju nisi vidjela godinama; ili netko koga si želio vidjeti, i vidi - upravo ste se našli pred slastičarnom. Ovdje, u "bake shop-u", da sjedim danima, ili mjesecima, neću vidjeti nikoga poznatoga, nažalost.

Moram se opet vratiti baki Štefici, koja odlazi u svoj Zagreb, svojoj kćeri i onima koji tamo još žive. Bit će pusto bez nje kod moje prijateljice, bez njenog osmjeha i pažnje, koje je uvijek prisutna. No, prije odlaska moram se sjetiti i reći joj neka pojedje bar jedan kesten pire, onako, polako, i neka uživa za mene u tom kolaču i u mom gradu.....

Valentina

Baka, naša Mira Mayer s unučićem ovog ljeta u parku "Father Kamber"

Indicted For War Crimes, Then What? By Michael Scharf

On May 22, Yugoslav President Slobodan Milosevic became the first sitting head of state in history to be indicted by an international tribunal when he was charged with committing war crimes and crimes against humanity in Kosovo. The indictment—which does not charge him with genocide—was accompanied by an international arrest warrant for Milosevic. Yet more than four months later, there is no sign of any real effort to bring him to trial. And no one should expect that Milosevic will be tried any time soon—if ever.

The International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia has no constabulary, and that is its inherent weakness. Created by the U.N. Security Council in 1993, it must rely on the voluntary cooperation of the world's nations, including the very governments whose officials it seeks to prosecute. In the absence of the cooperation of the governments of Bosnia, Croatia and Serbia, the tribunal has had to depend on a divided Security Council and a reluctant NATO to enforce its orders.

As a result, Milosevic remains president of Yugoslavia. He continues to command a massive police and paramilitary network that represses opposition. He still runs the state television and radio stations that continue to barrage the Serbian people with ethnic nationalist propaganda. And he controls the third-largest army in Europe, which poses a continuing threat to Vojvodina and Sandzak—enclaves in Serbia populated mostly by non-Serb ethnic groups—as well as to Montenegro, the other Yugoslav republic, and to neighboring Macedonia and Bosnia.

The principle behind the prosecution of leaders before an international tribunal is that it discourages collective guilt and promotes national reconciliation. Because Milosevic and other indicted Serb leaders have not been tried, these goals have been frustrated. Yet the United States and other members of the Security Council have shown no interest in doing what's necessary to bring Milosevic to trial. In early June, the Security Council adopted a peace plan to end the Kosovo war that did not give NATO forces in Kosovo a mandate to arrest indicted war criminals. And even if the NATO troops had such powers, the peace agreement would prohibit them from crossing the border into the rest of Serbia, where Milosevic and company presumably still reside. At the same time, the council rejected a provision that would have triggered economic sanctions against Serbia if it failed to comply with the Milosevic arrest order. And it refused to require countries to freeze the assets of indicted Yugoslav war criminals.

A week earlier, the war crimes tribunal, in an ambitious but questionable interpretation of its powers, had ordered all countries to freeze Milosevic's assets, most of which are in foreign banks. As far as I know, no country where he has accounts has complied. Several Western leaders have threatened that billions of dollars in postwar economic assistance to Serbia will be withheld until Milosevic is removed from power. But, most revealing of all, they have not made his surrender to the international tribunal part of the bargain. As a result, some Serbia experts have concluded that Milosevic was at least implicitly promised some type of immunity from prosecution in return for his agreement to the Kosovo peace plan.

As a former adviser for U.N. affairs at the State Department, where I was responsible for war crimes issues, it is clear to me that Milosevic must be arrested and prosecuted. Being satisfied with his ouster alone would be an extraordinarily shortsighted foreign policy goal. Even if Milosevic ultimately agrees to relinquish his official position under pressure from the West—the chances of his being overthrown are slim, despite ongoing protests—he is likely to remain a threat much like Radovan Karadzic. Karadzic, the former president of the Bosnian Serbs who was indicted as a war criminal but never arrested, continues to plague the Bosnian peace effort. In hindsight, it is easy to see that the prospects for peace in Bosnia would have been far greater if Karadzic had been apprehended and prosecuted, rather than simply banished from office.

The lesson of Karadzic's non-prosecution is that indictments alone are meaningless if there is no real prospect of trial and punishment. The apprehension and trial of Milosevic, the person most responsible for atrocities in both Kosovo and Bosnia, is critical to achieving lasting peace in the Balkans. As long as he remains at large, NATO forces will have no choice but to remain in Bosnia and Kosovo to enforce an unstable peace;

if they withdraw, war will return.

The failure to arrest Milosevic and to punish Serbia and other countries that refuse to cooperate with the tribunal have undermined the credibility of NATO and the Security Council. Moreover, the failure has eroded any deterrent value the tribunal might have had not only in the Balkans but around the world. The lasting contribution of the court is also in jeopardy. As Richard Goldstone, the tribunal's first chief prosecutor, told me while I was writing a book on the subject, "If this situation [non-arrest of the major Yugoslav war criminals] is not corrected, the establishment of the Yugoslav tribunal will have caused more harm than good."

And unlike the Nuremberg tribunal that tried the Nazi elite following World War II, the Yugoslav tribunal has tried mostly foot soldiers and members of paramilitary groups. This sends the perverse signal that the tribunal will prosecute only the minor figures who fall into its hands, surrender or are easily captured by NATO troops, while the leaders most responsible for the atrocities enjoy de facto impunity.

From the beginning, the Security Council's motives in creating the tribunal were questionable. During the negotiations to establish the court—talks in which I participated on behalf of the U.S. government—it became clear that several of the Security Council's permanent members considered the tribunal a potential impediment to a negotiated peace settlement. Russia in particular, worked behind the scenes to try to ensure that the tribunal would be no more than a Potemkin court.

The United States's motives were also less than pure. America's chief Balkans negotiator at the time, Richard Holbrooke, has acknowledged that the tribunal was widely perceived within the government as little more than a public relations device and as a potentially useful policy tool. The thinking in Washington was that even if only low-level perpetrators in the Balkans were tried, the tribunal's existence and its indictments would deflect criticism that the major powers did not do enough to halt the bloodshed there. Indictments also would serve to isolate offending leaders diplomatically, strengthen the hand of their domestic rivals and fortify the international political will to employ economic sanctions or use force. Indeed, while the United States and Britain initially thought an indictment of Milosevic might interfere with the prospects of peace, it later became a useful tool in their efforts to demonize the Serbian leader and maintain public support for NATO's bombing campaign against Serbia, which was still underway when the indictment was handed down.

Thus, it is hardly surprising that the Security Council has not imposed sanctions on countries that refuse to comply with the tribunal. Nor is it surprising that the Security Council gave the NATO force in Bosnia the authorization, but not the responsibility, for apprehending indicted war criminals. Indeed, no attempt has been made to arrest Karadzic, although he has passed through NATO checkpoints in Bosnia and has appeared publicly in areas controlled by NATO on several occasions.

Serbia's noncooperation with the tribunal dates to 1996, when it decided not to arrest Serbs who had been indicted for war crimes in Bosnia. The Security Council's refusal to impose sanctions on Serbia's lack of cooperation, as well as the failure of NATO troops to apprehend Karadzic, undoubtedly emboldened Milosevic to pursue his policy of ethnic cleansing in Kosovo with the expectation that he, too, would never have to account for his actions. The failure to arrest Milosevic, in turn, could very well have sent the same signal to the military leaders thought to have committed crimes against humanity in East Timor and elsewhere. Thus, we may have won the Kosovo conflict, but because of our anemic policy on indicted war criminals, we are losing the war against impunity.

Michael Scharf is a professor of law and director of the Center for International Law and Policy at the New England School of Law in Boston. He is the author of "Balkan Justice" (Carolina Academic Press).

Nastavak sa str. 11

usklade svoje postupke s onima koji vrijede na drugim prijelazima. Glasnogovornica misije OEES-a u BiH T. Darmi također je najavila kako će se prianjem prometa preko granice pozabaviti i ova organizacija u suradnji s misijom OEES-a u Hrvatskoj. Ovome je u Trebinju s lokalnim dužnosnicima razgovarao i voditelj misije OEES-a u BiH Robert Barry. (1. 10. 99, Hina)

SURADNICI BIVŠIH KOMUNISTIČKIH TAJNIH SLUŽBI PROKAZANI U SVOM ZEMLJAMA, OSIM U HRVATSKOJ

ZAGREB, 1. listopada - Izjava hrvatskog predsjednika o tome da policija treba presjeći spone vanjskih i unutarnjih protivnika Hrvatske, među kojima su i bivši agenti koji su danas vrlo glasni u žutom tisku, naišla je na kritiku u oporbenim redovima. SDP i HSLS su kazali da se radi o uznemirujućoj izjavi, pogotovo što dolazi uoči izbora. Pojavila su se i različita tumačenja Predsjednikova govora u povodu Dana policije. Zato valja ponoviti da je Tuđman, među inim, kazao da nije za progone, ali "agentima koji su glasni u žutom tisku treba obznaniti da imamo uvid u njihovo djelovanje". Osim toga, hrvatska oporba (osim Kramarića, koji je govorio u ime LS - a) podržala je Đapićev prijedlog da se objavi popis novinara koji su nekoć bili suradnici Udbe. Pritom su uvjetovali da se uz taj popis objavi i popis državnih dužnosnika koji su bili suradnici komunističkih tajnih službi.

Ta rasprava, koja poprima i žestoke tonove, dokazuje da u Hrvatskoj nije ni započeo proces koji je proveden u svima bivšim socijalističkim zemljama. Kod nas su na javnoj sceni ostali svi koji su u komunizmu radili za tajne službe. S koje god strane se gleda, to će stalno biti veliki hrvatski problem. Svrha procesa lustracije nije nikakav linč, ni osveta niti stvaranje novih podjela u Hrvatskoj. Svrha jedino može biti u moralnoj obnovi hrvatskog društva, koja bi se u tom slučaju svela samo na to da dokazani bivši udbaši i kosovci, koji su svoje najbolje godine proveli u službi komunističke represije te u tom sklopu i zatiranja hrvatstva, danas ne mogu biti na dužnostima koje su inkompatibilne s takvom prošlošću. U tom kontekstu, mogu dobro doći iskustva drugih zemalja koja su već davno započela proces lustracije bivših suradnika komunističkih tajnih službi.

U Mađarskoj je tako u travnju 1994. U četvrtoj godini vladavine prve demokratski izabrane vlade, parlament uspio izglasati "Zakon o lustraciji nekih važnih ličnosti". Zadaća je posebno ovlaštenih sudaca da utvrde tko je od sadašnjih državnih službenika od 1945. do 1990. godine bio uljučen u rad Službe državne sigurnosti, točnije bio agent tsv. Službe III/III, koji su u komunističkom razdoblju redovito izvještavali Službu sigurnosti o sumnjivim aktivnostima poznatika, prijatelja, a često čak i najbliže rodbine. Obvezi da se podvrgnu lustraciji podliježu predsjednik republike, ministri i državni tajnici, članovi parlamenta i Ustavnog suda, vrhovni sudac i njegovi zamjenici, vrhovni tužitelj i zamjenici, predsjednik i njegovi zamjenici u državnom radiju i televiziji, direktor državne novinske agencije i njegovi zamjenici, članovi kuratorija državnog radija i televizije, Predsjednik Narodne banke, potpredsjednici i članovi Savjeta Narodne banke.

Ako se za nekog od njih ustanovi da je bio povezan s tim službama, Sud za lustraciju ga obvezuje da dađe ostavku na položaj ili će se obznaniti njegova veza s "nacionalnom špijunskom službom". To je bio slučaj s prethodnim mađarskim premijerom Gyulaom Hornom i s još nekoliko visokih službenika njegove Socijalističke stranke. Oni nisu dali ostavke i njihovi su dosjei objavljeni u mađarskom tisku. Saznalo se i to da je iz državnog arhiva na čudan način nestalo "mjesec dana Gyule Horna" iz 1956. godine kada se on kao član mađarske oružane sile za vrijeme revolucije vjerojatno nalazio kod zapadnoga kolodvora u Pešti i pucao na građane, gdje je poginulo petero ljudi. Nasuprot njemu, vođa mađarske desnice István Csurska je dobrovoljno obznanio svoju nekadašnju vezu sa Službom III/III, uz ogradu da je potpisao pristupnicu, ali je zbog nesuradnje nekoliko godina kasnije izbačen. Csurska ie. međutim. nedavno u svom listu obiao i senzacionalni

dokument o liberalnom gradonačelniku Budimpešte Gáboru Demszkyju, koji se 1972. godine dobrovoljno javio kao špijun, ali je sve to do sada tajio. Inače, od 1997. godine svi mađarski građani imaju pravo pristupa u državni arhiv, gdje mogu provjeriti dokumente koje su špijuni Službe III/III spremali o njima.

U Češkoj i Slovačkoj počelo se lustracijama odmah nakon Baršunaste revolucije. Prije prvih parlamentarnih izbora, 1990. godine, zatraženo je da svi kandidati za poslaničke i druge visoke državne funkcije prođu lustracijski postupak da se utvrdi jesu li surađivali s bivšom tajnom službom StB. Ako bi lustracije bile pozitivne, kandidat je mogao odustati od kandidature bez objašnjenja. Ipak je bilo slučajeva da su pojedini kandidati izašli na izbore, a tada su objavljeni rezultati njihovih lustracija čime su izgubili izgleda da budu izabrani. U Češkoj i Slovačkoj postoje zakoni o lustracijama i važi pravilo da svi kandidati za čelna mjesta u državi trebaju proći lustracijski postupak. To se odnosi i na parlamentarne zastupnike, članove vlade, suce Vrhovnog suda i diplomate.

Osim toga, u Češkoj je 1995. godine osnovan Ured za ispitivanje zločina komunizma, koji je dosad obradio 2.116 slučajeva od kojih je oko 1.500 dovršeno, a krivične prijave podnesene su protiv 86 osoba. Češka je ujedno omogućila svojim građanima, koji sumnjaju da je o njima bivša StB vodila evidenciju, uvid u njihove (ali ne i tuđe) dosjee. U tom se centru u Pardubicama nalazi više od 60.000 dosjea, a za dvije godine dobio je 27.000 zahtjeva od kojih je oko 16.000 osoba ispunjavalo uvjete za uvid u dosjee.

I Slovačka pokušava otvoriti dosjee građanima. O tome se ovih dana raspravlja. Budući da će krajem godine isteći 10 - godišnji rok za istraživanje zločina komunizma, nakon kojega bi nastupila zastara, predlaže se da se nađu zakonske mogućnosti da se taj rok produlji i poslije 2.000. godine kako bi se utvrđeni zločini mogli sankcionirati i ubuduće.

U Poljskoj su natezanja i parlamentarne bitke o tome treba li provesti lustraciju i kako to učiniti trajala punih osam godina. Pokretanje lustracijske akcije, koja je počela prije nekoliko mjeseci, bio je prioritet desnog bloka Izborne akcije solidarnost (AWS) nakon što se prije dvije godine vratio na vlast. Lustracija u Poljskoj obuhvaća 25.000 dužnosnika na državnim i javnim funkcijama - od predsjednika države, premijera, ministra, zastupnika i župana do visokih službenika u uredima predsjednika i premijera. Osim njih, kroz lustraciju će proći suci, tužitelji i odvjetnici, ali i direktori javne televizije i radija te direktori i glavni urednici dviju državnih agencija. Svaka od tih osoba potpisala je lustracijsku izjavu u kojoj je trebalo navesti eventualnu suradnju s komunističkim tajnim službama. Dosad su lustracijski organi pokrenuli postupke protiv desetak zastupnika i donedavnog ministra unutarnjih poslova Janusza Tomaszewskoga, kojeg je zbog samog činenice da je osumnjičen, njegova stranka AWS prisilila na ostavku. Nijedan od tih postupaka nije završen. Od početka iduće godine, svaki će Poljak imati mogućnost uvida u dosje koji su o njemu napravile komunističke tajne službe. Dokumentima će raspolagati Institut narodnog sjećanja, osnovan po uzoru na njemačku ustanovu koju vodi pastor Von Gauck.

Nakon ujedinjenja Njemačke, ni jedan vodeći dužnosnik bivšeg DDR - a nije došao na važne političke ili društvene položaje u demokratskoj pluralističkoj državi. Skoro svi profesori marksizma i lenjinizma bili su udaljeni. Samo mali broj mladih časnika istočnonjemačke vojske imao je prigodu produljiti vojnu

Nastavak na str. 15

Ljubica Štefan : NAROD IMA PRAVO NA ISTINU

U jednoj od bezbrojnih već do sada masovnih grobnica u našem "reintegriranom" Podunavlju, u jednoj od prvih u to vrijeme - onoj u Lovasu - na rukavima mnogih, raspadajućih se već tada, ubijenih Hrvata nadene su bijele vrpce. Tamošnji župnik već je prije u izjavama za naš tisak govorio o tome da su Hrvati u Lovasu tijekom srbo-jugo-četničke okupacije pod okriljem UNTAES-a bili obilježeni - morali su nositi bijele vrpce, a na svojim kućama istaknuti bijelu zastavu. Ima li neke razlike između nekadašnjeg obilježavanja Židova u nekim zemljama Magen Davidom - žutom šestokrakom zvijezdom i takvog obilježavanja Hrvata bijelim vrpčama? Nije li i jedno i drugo rasizam? I zločin! Samo, o žiteljima Lovasa svijet ne zna, jer službena se Hrvatska uopće ne trudi raditi na cjelovitom, istinitom obavještavanju o srpskim zločinima. Naprotiv, propovijeda se samo i jedino pomirenje, oprost ubojicama, čak pokajanje (za što?), trpljenje krajnjeg poniženja spuštene glave, bez prava na iznošenje istine o svojoj kalvariji, bez prava saznati (čak i kad se znaju imena ubojica!) gdje su, izmasakrirana vjerovatno, tijela - ostatci ostataka dragih im najbližih.

Istodobno naš herojski, epski Domovinski rat postao je, a kriva je Hrvatska što to dopušta, predmetom istražnih radnji kaznenoga međunarodnog, navodno, suda u Haagu za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji! Velesvjetska politička mafija ima pravo vrijeđati sve što je hrvatsko - našu "sramotnu" prošlost, naše "sramotno", valjda, mučeništvo u obje Jugoslavije i zadnjih godina, našu "sramotnu" stvarnost. Od nas i naša vlast traži pokajničko posipanje pepelom, a to su nerazumljivi običnim ljudima "viši" neki ciljevi i "interesi" Lijepe naše. Naš ministar vanjskih poslova (i toliki uz njega) šturo, kao Pitija, objašnjavaju nam to. No, kvocijent inteligencije hrvatskog naroda (onoga državotvornog domoljubnog dijela) je, čini se, ispod prosjeka ostalih naroda, pa...

Koja li to još prava, čak povlastice, nemaju nacionalne (i vjerske) manjine u Hrvatskoj? Oni čak imaju pravo i u "državnim" i u plaćeničkim žutim neprijateljskim tiskovinama izjavljivati sve što hoće, njihovim uvrjedama, lažima nema kraja. Ali, slobode javne riječi za one koji bi iznosili (i za inozemstvo potrebnu) punu istinu, nema baš mnogo. Jer, objašnjavaju nam, inozemni pritisci su jaki, pa zato šutimo. Je li trebao položiti oružje bez ikakve borbe - obrane - Vukovar već pri prvome naletu stotina tenkova? Jer, inozemstvo je tražilo da se sačuva ona SFRJ, onda se nameće pitanje - a zašto su izginuli i stradali toliki Hrvati, zašto se ni do danas ne smije čak znati gdje su u srpskim zatvorima preživjeli, možda, sve torture toliki Hrvati?

Dr. Adalbert Rebić je još 1992., kao predstojnik Ureda za prognanike i izbjeglice (je li se tako zvao?) rekao da iz Srbije ne može nitko biti izbjeglica, jer to nije ratna zona!!! A do danas ima već gotovo 50 tisuća prognanih i izbjeglih Hrvata iz te zemlje. Došli su iz hira, valjda, htjelo im se promijeniti sredinu, ili su imali neke svoje, tko zna kakve nevažne razloge, pa o njima ne treba brinuti, neka se snalaze kako znaju. Je li se išta promijenilo u odnosu ove zemlje na sunarodnjake iz Srbije? Ništa, baš ništa. Prije nekoliko dana srela sam se s prijateljicom Hrvaticom iz Subotice. Stanje je tamo očajno - Hrvati su tamo zrak, oni u zakonu ne postoje, a maćeha im, Republika Hrvatska, o njima uopće ne brine, oni se tako osjećaju. Za razliku od Mađarske, koja službeno, javnim izjavama najviših dužnosnika zastupa prava svoje manjine u Vojvodini, tražeći za njih sva ljudska i nacionalna prava. I njihov položaj je u usporedbi s tamošnjim Hrvatima sasvim drukčiji. Zato Hrvati i dalje sve više bježe iz te SR Jugoslavije. Svakog mjeseca, po njezin saznanju iz njezina kruga, oko desetak hrvatskih obitelji tiho, šutke dolazi ovamo. I ne znaju što će. Ogorčeni su na odnos prema njima nekih naših diplomatskih predstavnika u veleposlanstvu u Beogradu, prije svega na konzulski odjel u Subotici. On ih prima najviše jednom tjedno, jer obslužuje (je li zato otvoren tamo?) Srbe, koji su tijekom Domovinskog rata i poslije Oluje napustili Hrvatsku, ali traže (i dobivaju) sva prava - i domovnice i putovnice i vize i jamstva za njihovu imovinu ovdje - u zemlji koju su razarali, masakrirali. Istina o užasnom položaju Hrvata u Srbiji ne nalazi prostora u našem tisku, na radiju, TV. Opet zato, vjerovatno, što inozemstvo ne želi da se to zna, pa moramo šutjeti. Stotinama godina živjeli

su Hrvati u Vojvodini, a sada očajni napustaju svoja ognjišta, u najboljem slučaju bud zašto prodaju imovinu Srbima, koji stalno obilaze njihove kuce i interesiraju se za kupnju, što - razumije se - još više pojačava strah naših ljudi. Šešelji i njegovi glavna su opasnost. A naš Županijski sud u Osijeku prije nekoliko mjeseci obustavio je kazneni postupak protiv Šešelja za zločine u Hrvatskoj (ipak je netko bio podnio kaznenu prijavu). Hrvati ovdje nisu obaviješteni pod koji je to oprost i on potpao, po drugi put u osam godina... Gdje je u našim medijima bar spomenuta ova strašna istina o tragediji vojvodanskih Hrvata - najmanje osamdesetak mladića poginulo je na Kosovu. Nasilno unovačeni, odvučeni su tamo. Mađarima se to nije događalo - iza njih stoji matična zemlja. Zar ni prolivena nedužna krv tih mladih Hrvata - srpskih robova - odvedenih na klaonicu, ni očaj njihovih obitelji, ni strah Hrvata koji bojeći se za svoju djecu, bježe u domovinu (je li im to?), zar ništa od toga ne smije biti bar objavljeno, a kamo li službeno uz najstroži prosvjed podastrito u okviru UN, koje liju krokodilske suze i stalno pronalaze kršenje ljudskih prava Srba u Hrvatskoj ovdje (i ne samo njih). A naša draga oporba? Nju također ne zanimaju takve "sitnice". Oni šutke promatraju sve to. Oni vode također neku "višu" politiku. I obećavaju već izbezumljenom hrvatskom puku med i mlijeko poslije, nadaju se, njihovog dolaska na vlast. Je li itko od njih - Račan, Budiša, Gotovac, ili HHO - otišao bar jednom u Vojvodinu? Oni putuju samo u Ameriku i sl. Kardinal Kuharić nije dobio vizu za SRJ. I nikom ništa. Ni Crkva u Hrvata nije prosvjedovala. U ime nekog apstraktnog ekumenizma. Nadbiskup Bozanić bio je prije toga u Subotici. On je dobio vizu. No, kažu Vojvodani, nije spominjao Hrvate, hrvatski narod, katolike, nego samo - kršćane. Hrvatske vize dobija tko god poželi, ma kakav neprijatelj bio. Pa čak, došavši s našom vizom ovamo, ondje na konferencijama za tisak, u interviewima itd. iznosi najgore uvrjede, blati sve što nam je sveto, uči nas istini o našoj povijesti. Dokle, pita se narod? Dokle i zašto? O onim bezbrojnim grobnicama koje se stalno otkrivaju u Sloveniji ni Sabor ni Vlada se ne izjašnjavaju, ne organiziraju otkrivanje pune istine. Saborska Komisija za žrtve rata i poračane smije izravno surađivati (ni korespondirati) sa Slovencima, onim pojedincima i udrugama kojima dugujemo najdublju zahvalnost. Ima li hrvatski narod, ipak, pravo na istinu o svemu? A ako netko ima, kako kaže narod, putra na glavi, onda neka nade trunku poštenja i prizna, ispriča se i, bar, odstupi sa svoga položaja. Nedavno slučajno su u zagrebačkoj Dubravi otkriveni kosturi ubijenih u poraču, 1945. No, sve je odmah zatrpano, u sredstvima javnog priopćavanja nije bilo ni riječi o tome! A svi ti naši kosturi, pa eto i oni mladih Vojvodana vuku nas, kako napisu u "Vjesniku" Nela Eržišnik, za ruku i viču. Viču nijemo, sve glasnije! (Hrvatsko slovo)

Nastavak sa str. 14

karijeru u Bundeswehru. Iz diplomatske službe Istočne Njemačke također je vrlo mali broj službenika nastavio aktivnost u Saveznoj Republici. Veliki dio tajnih arhiva državne sigurnosti Istočne Njemačke bio je zaplijenjen i danas se nalazi pod upravom posebne državne ustanove. Svaki Nijemac ima pravo na uvid u svoj Stasi - dosje, što je već uzrokovalo osobne tragedije. Ljudi su, naime saznawali da je njihova vlastita žena (ili suprug) radila kao doušnik u obitelji. Svaka suradnja s istočnonjemačkom tajnom službom važi kao teški delikt: nedavno je čak zastupnica u zemaljskom parlamentu morala dati ostavku, jer se saznalo da je radila za državnu sigurnost komunista.

Pitanje svladavanja "crvene" prošlosti u Njemačkoj još nije riješeno. Nekim članovima istočnonjemačkog politburoa predstoje možda i sudski procesi. Nekoliko časnika i generala Istočne Njemačke bilo je već osuđeno zbog ubijanja ljudi u blizini Berlinskog zida. Samo glavni "krivac", šef partije i države Honecker, bio je prije sudskog procesa pušten. Umro je u Cileu. (Vjesnik)

Čitajte i širite HRVATSKU ISKRU